Bugünkü Sayımızda
Avusturyalılar Türkiyeden 20 milyonluk tütün alıyorlar
Yeni spor haberlerile Spor sayıfası

VAKIT

Yarınki Sayımızda
Yakup Kadri Beyin yeni makalesi

16 ıncı Yıl * Sayı : 5343 Tahrir Telefonu: 24379 Çarşamba, 23 - Teşrinisani (11 inci ay) - 1932 İdare Telefonu: 24370 Sayısı 5 Kuruş

Gazi Hz.nin Musikimiz Hakkındaki Yüksek Mütalâaları

Evvelki gün Vali Muhittin Bey tarafından Viyanalı konservatuvar mütehassısı şerefine bir ziyafet verilmişti. Bu ziyafette Muhittin Bey Gazi Hazretlerinin alaturka musikinin Türkün şen, canlı ve yaratıcı ruhuna uygun bir tarzda alması lâzım gelen istikamet hakkındaki irşatlarını söylemiştir.

Bunları 9 uncu sayıfamızda okuyacaksınız.

Mütemadiyen bilgiyi artırmak azmi

İlim müesseselerimizin hakikî ilim müesseseleri olabilmesi için hocalarımızın muktedir ve talebenin çalışkan, hayatında bigisini mütemadiyen arttırmıya azimli, işte bu zihniyette yetişmeleri ile bu mülkün hali ve atisi için en büyük servet ve en büyük kuvvet temin edilmiş olur.

İSMET PAŞA

Başvekil İsmet paşa hazretlerinin Ankara hukuk fakültesinde söylediği mühim siyasî nutuktan dün bahsetmiştik. Bu gün de diğer bir noktası üzerinde bir az durmak istiyoruz. Bu nokta beşvekil Hazretlerinin mektep talebelerine hayatta mütemadiyen bilgilerini arttırmak azmini tavsiye eden bir cümlesidir. Ve nutkun bu cümlesi üzerinde durulmasının sebebi mütemadiyen bilgiyi arttırmak,, tavsiyesinde yalnız mektep talebelerine değil, mektepten çıkanlara, sonra her hangi bir mesleği ihtiyar ederek hayat mücadelesine karışanlara, hulâsa büyük ve küçük her Türke bir nasihat hissesi görüşümüzdür.

Bu güzel nutkun bu cümlesinden niçin bu manayı anladık? Başvekil paşa hazretlerinin hepimiz için bir gayret ve fazilet nümunesi olan mesai hayatının tarzını ve şeklini bildiğimizden.

Hakikat şudur ki mektep denilen ilim müesseseleri hiç bir talebeyi tam adam yapan terbiye tezgâhları değildir. Mektepten çıkan gençler için asıl ondan sonra muayyen bir hedefe doğru devamlı surette çalışmaları lâzımdır. Onun için beşikten mezara kadar ilim tahsili için çalışmak ihtiyacını bundan binlerce sene evvel ifade edenler çok isabet etmişlerdir. İşte bu düsturu kendi hayatında azamî derecede tatbik

Mehmet Asım

(Alt tarafı 2 nci sayıfada)

Ezan ve kametin her camide Türkçe okunması

Şehrimizinhafızları dün toplandılar

Her vaktin ezanı ayrı makamdan okunacak ve bunlar meyzinlere öğretilecek

* * *

İstanbul Müftüsü Fehmi Ef.

Evkaf umumi müdürlüğünden İstanbul evkaf müdürlüğüne, bütün camilerde ezan ve kametin ayni günde başlamak üzere, türkçe okunması, türkçe ezanın bütün müezzinlere öğretilmesi bildirilmiştir. Ayni zamanda, diyanet işleri reisliğinin tercüme ettirdiği türkçe ezan ve kamet sureti de gönderilmiştir.

Ezanın tercümesi, şu şekildedir:

"Tanrı uludur. Şüphesiz bilirim, bildiririm Tanrıdan başka yoktur tapacak. Şüphesiz bilirim, bildiririm Tanrının elçisidir Muhammet. Haydin namaza. Haydin felâha. Tanrı uludur, Tanrıdan başka yoktur tapacak.,,

Sabah ezanlarında, bunlardan başka "Haydin felâha,, dan sonra (namaz uykudan hayırlıdır,, vardır.

Kamete gelince, şöyledir:

"Tanrı uludur. Şüphesiz bilirim, bildiririm Tanrıdan başka yoktur tapacak. Şüphesiz bilirim, bildiririm Tanrının elçisidir Muhammet. Haydin namaza, haydin felâha. Namaz başladı. Tanrı uludur. Tanrıdan başka yoktur tapacak.,,

Bu hususta tebligat yapılınca, İstanbul evkaf müdürü Niyazi beyin riyaseti altında evkaf masraf müdürü Sait beyin de iştirakile şehrimizin tanınmış hafızları toplanmışlar, türkçe ezan ve kametin müezzinlere nerelerde ve nasıl öğretileceği görüşülmüştür. Toplantıda hafız Yaşar, Rıza, Burhan, Şevket, Nuri, Fahri, Cemal beyler hazır bulunmuşlardır. Neticede Kasımpaşa mıntakasında Bürhan, Süleymaniye mıntakasında Yaşar, Dolmabahçe mıntakasında Rıza, Aksaray mıntaka -

(Alt tarafı 2 nci sayıfada)

Mektep kitaplarının fiatı fazla değil mi?

Istanbulun eski kütüphane semti: SAHAFLAR

Mektep kitaplarından birkısmına fazla fiat konduğu iddiaları üzerinde evvelki gün ortaya attığımız ve dün de üzerinde alâkaya değer tafsilât verdiğimiz mesele alâkadarlar üzerinde hararetli akisler bırakmıyave bu alâkanın seyri arasında da fiat koyma usullerindeki eksiklik ve sakatlıklar tebarüz etmiye başlamıştır.

Pek Yakında Vakıt Sütunlarında

Müsabakalı bir roman : 50 kişiye hediyeler vereceğiz :

Aşk Arayan ADAM

Bu Hâkim deli mi?

Adalet istiyen bekâr bir Hâkimin mektepte rasgeldiği bir canbaz kızile macerası

PEK YAKINDA VAKIT NEŞRE BAŞLIYACAK

Yarın bu romanın esaslı hatlarını ve müsabaka şartlarile hediyelerimizi ilân edeceğiz !

C. H. F. Grupunda

Maliye vekili izahat verdi

ANKARA, 22 (A.A.) — C. H. fırkası grupu bugün öğleden sonra saat 15 de Afyon meb'usu Ali Beyin riyasetinde toplandı.

Evvelâ maliye vekili beyin malî vaziyet hakkında rakkama müstenit izahatı dinlenerek malî vaziyetimizin müsait şerait altında devam etmekte olduğu görüldü. Bazı vergiler üzerinde muhtelif hatipler tarafından mütalealar dermeyan olundu. Müzakereye yarın da devam olunacaktır.

Karısını ve çocuğunu öldürecek iken

Polislere kurşun atarken öldürülen Galip

Baldızını ve çocuğunu yaralayabildi, bir çok kişiler ölümden kurtuldu !

Birçok cinayetler işliyecek iken vurulan **Galip**

Galibin yaraladığı baldızı Zekiye H.

Karısı Mediha H. ve çocuğu

Evvelki akşam Galip isminde temiz, pak giyinmiş bir adam sarhoş olarak Bebekte dargın bulunduğu karısı Mediha hanımın evine girmiş, nafaka vermemek için 16 aylık çocuğunu boğarak öldürmek istemiştir. Bu cani bu sırada yetişen polis memuru Salâhattin Ef. ye de sekiz on el ateş etmiş, baldızı Zekiye hanımı yedi yerinden ve çocuğunu sol bacağından yaralıyarak kırlara çıkmıştır. Galip peşini takip eden Salâhattin Ef. ile Bebek sırtlarında yarım saat harp etmiş ve havanın kararmasından istifade ederek kaçmıştır. Salâhattin Ef. ye yardıma gelen diğer üç polis evde yaralı kadını hastahaneye kaldırırlarken sarhoş cani tekrar eve gizlice girmiş polislere hücum etmiş, evin içinde ikinci bir müsademe olmuş, Galip daha bir kaç kişinin kanına girmeden öldürülmüştür. Buna ait tafsilât iç sayıfamızdadır.

Yo-yo salgını ve mekteplerde menedilmesi

Şimdiye kadar yalnız memleketimizde satılan Yo - yoların ipleri bir araya getirilse Istanbuldan Ankaraya kadar uzanır !

Bir iki ay içinde bütün dünya gibi memleketimizi de saran Yo - Yo ticareti aldı, yürüdü. Dört beş liradan, beş kuruşa kadar yo - yo satılıyor. Şimdiye kadar piyasaya 200 bin yo yo çıkarıldığı tahmin edilmektedir.

Her yo - yo da bir buçuk metre ip varsa 300 bin motroluk ip sarfedilmiştir ki bu Istanbul ile Ankara arasındaki mesafeye müsavidir. Bu yüzden giden para da 50 bin liradan aşağı değildir. Daha da gidecekler malûm değil.

Basit bir eğlencenin dünyayı istilâ edercesine yayılışı modanın hayret edilecek sihirl tesirlerinden sayılabilir.

Öyle sihirli bir iptilâ ki yo - yo nun tarihi, edebiyatı yazıldı. Şampiyona müsabakaları yapıldı Kongreleri toplandı. Hâttâ felsefesi bile münakaşa edildi. En büyük muharrirler sütun sütun yazı yazıyorlar. Büyük ingiliz profesörlerinden biri :

Yo - Yo oynıyan güzel artist **Anita Paj**

— Yo - yo nun bu kadar çabuk yayılması insanların ruhî sıkıntılarının büyüklüğünü ve teselliye nekadar muhtaç olduklarını gösteriyor ! demiştir.

Haber aldığımıza göre görülen bazı kazalar üzerine ve çocukların sınıflarda bile yo - yo ile meşgul olmaları yüzünden bazı mekteplerde yo - yo menedilmiştir.

İş bankası bazı yo - yo yapan tüccara yo - yo lar ısmarlamıştır. Bunları hediye olarak verecektir.

Söz derleme talimatnamesi

Maarif vekâlet nin hazırladığı talimatnameyi Vekiller heyeti tasvip etti

ANKARA, 22 (A. A.) — Maarif Vekâleti tarafından hazırlanan söz derleme tamlimatnamesi heyeti vekilece tasvip olunmuştur. Talimatname aşağıdadır:

Madde 1 — Halk dilinde yaşıyan Türkçe sözleri derlemek için T. D. T. Cemiyetine yardımda bulunmak üzere her vilâyette valinin reisliği altında bir derleme heyeti kurulmuştur.

Madde 2 — Bu heyete T. D. T. Cemiyeti vilâyet merkez heyeti azaları ile belediye reisi en büyük kumandan, vilâyet, maarif müdürü, sıhhat ve içtimaî muavenet müdürü, lise, muallim mektebi, orta mektep, san'at, ticaret, ziraat mektepleri müdürleri girerler.

Madde 3 — Her kaza merkezinde kaymakamın reisliği altında bir derleme şubesi kurulur. Buna belediye reisi en büyük askerî makam sahibi, kaza maarif memuru, hükûmet hekimi, orta mektep müdürü, mektep muallimleri arasından seçilmiş iki muallim T. D. T. Cemiyeti şubesi bulunan kazalarda bu şube azaları bulunmıyan yerlerde dil işlerile uğraşanlar arasından seçilecekler girer.

Madde 4 — Vilâyet derleme heyeti kendi arasında iş bölümü yaparak çalışma komitelerine ayrılır. Komiteler her gün toplanarak kendi kollarına ait işleri takip ederler. Vilâyet umumî derleme heyeti haftada en az bir defa umumî toplanma yapar.

(Devamı 11 inci sayıfada)

Ezan ve kametin Türkçe okunması

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

sında Cemal, Şehzadebaşı mıntakasında Şevket, Bakırköy mıntakasında Nuri, Beylerbeyi mıntakasında Fahri beyler, müezzinlere türkçe ezan ve kamet öğretmeyi üzerlerine almışlardır. Bu mıntakalar içersindeki camilerde bulunan müezzinler, her mıntakadaki en büyük camie çağrılacaklar, türkçe ezan ve kametin nasıl okunacağı, makamı kendilerine öğretilecek, muvaffakıyetle okuyabilinceye kadar tekrar ettirilecektir.

Ezanın beş vakitte ayrı ayrı makamlardan okunması muhtemeldir. Sabah ezanının hicaz, öğle ezanının saba makamlarından okunacağı kaydedilmekte ise de, bu hususta henüz kat'iyetle kararlaştırılmış bir şey yoktur. Öğretme işini üzerlerine alan hafızlar, bugün aralarında toplanarak, ezan ve kamet makamlarını seçeceklerdir.

Müezzinlere öğretme işine gelecek hafta içinde başlanılacaktır. Bütün camilerde ayni günde başlıyacak olan türkçe ezan ve kametin, ne gün başlıyacağı henüz belli değildir. Ancak, ramazanın birinci günü başlaması ihtimal dahilindedir.

İstanbul müftüsü Fehmi bey, dün evkaf müdürlüğüne gelerek, müdür Niyazi beyle görüşmüştür. Türkçe ezan ve kamet makamlarının bir an evvel tesbiti ve müezzinlere bir an evvel öğretilmesi için çalışılmaktadır.

SON HABERLER

Avusturya 20 milyon franklık tütün alacak

Izmir, 22(H. M.) — Avusturya rejisi memleketimizden 20 milyon Fransız frangı mukabilinde tütün mübayaa edecektir. Mümessiller ile iktısat vekâleti arasında itilâfname hazırlandı.

Dünya güzeli Manisada

Izmir, 22 (Hu Mu.) — Keriman Hanım bu sabah otomobil ile Manisaya gitmiştir.

Dünya güzeli Manisada hararetle karşılanmış ve alkışlanmıştır. Kraliçe orada bir müddet kaldıktan ve bazı ziyaretlerde bulunduktan sonra akşam üzeri izmire avdet etmiştir.

Hitlerin başvekillik için şartları var!

Reisicümhurun şartları da ayrı: Hem haricî, hem dahilî meselelere dairdir

Berlin, 22 (A.A) — Volff Ajansından Hitler, Mareşal Hindenburg'un "Hitler tarafından teşkil edilecek bir hükûmetin ne gibi şerait altında Rayiştagda muayyen bir programla bir ekseriyet bulabileceği„ suretindeki sualine tahrirî olarak cevap vermiştir.

Bu cevap, yarın neşrolunacaktır. Nasyonal sosyalistlerin matbuat idaresine nazaran yarın tavzih edilmesi muhtemel olan bir takım meseleleri ihtiva etmektedir.

Berlin, 22 (A. A.) — Hindenburgun Hitlere dermeyan etmiş olduğu şartlar, hem haricî, hem de dahilî siyasete müteallik bulunmaktadır.

Haricî siyasette teslihatın tahdidi meselesinde milletler cemiyetine karşı Von Papenin ittihaz etmiş olduğu hattı hareket, muhafaza edilecektir.

Dahilî siyasette mareşal, Hitlerden Von Papen hükûmetinin iktısadî siyasetine devam ve markı tehlikeye düşürecek her türlü nakit tecrübesinden azade bir malî siyaset takip etmesini istemektedir.

Nihayet mareşal, Alman komiserini Prusyada ipka etmekte ve Almanyanın Prusya ile birleşmesini tahakkuk ettirmek arzusunda bulunmaktadır.

Hindenburgun şartları

Berlin, 22 (A. A.) — Doğru malûmat alan bir mahfelden öğrenildiğine göre, Reisicümhur Hindenburg Hitlerden kendi idaresi altında teşekkül edecek bir hükûmetin mütecanis bir programa sahip olduğu halde sağlam bir ekseriyet bulup bulamıyacağını araştırmasını ve öğrenmesini istediği sırada şu aşağıdaki 5 şartı ileri sürmüştür:

1 — Kabinenin âzası itibarile teşekkül tarzı, Reisicümhurun muvafakatine tabi olalacâktır.

2 — Reisicümhur, millî müdafaa ve hariciye nezaretlerine getirilecek zatların tayinleri hususunda hususî ve fevkalâde bir nufuz icra etmek hakkını muhafaza edecektir.

Bu şart, Reisicühurun kanunu esasi mucibince millî müdafaa ordusu baş kumandanı olması, ve sonra hukuku düvel noktai nazarından Alman cumhuriyetinin reisi bulunması sebep erle izah edilebilir.

3 — Reisicümhur, iktisadî bir program kaleme alınmasını istemiştir.

4 — Alman ve Prusya hükûmetleri arasındaki ikiliğin bundan böyle muhafaza edilmeyeceğine dair teminat verilmelidir.

5 — Kanunu esasinin 48 inci maddesi tadil edilmiyeceği gibi kuvvettende düşürülmiyecektir.

Reisicümhur Hitlerin riyaseti altında ekseriyete müstenit bir kabine teşkili için bu 5 şarttan başka hiç bir kayit ve şart ileri sürmemiştir.

Hitler Reisicümhura ret cevabı verecekmiş!

Berlin, 22 (A.A) — Havas ajansı muhabiri bildiriyor:

Sosyalist milliyetçilerin reisi Hitler tarafından istenen izahata, Reisicümhur Hindenburgun verdiği cevap, Hitlere ancak saat 13,5 da başvekâlet müsteşarı M. Meissnar tarafından tevdi ettirilmiştir.

Bu cevap, çok mufassaldır.

Salâhiyettar mehafil, bu cevabın yeni müzakerelere girişilmesine imkân bırakacak bir mahiyette olduğuuu iddia etmektedir.

Hitler'in Hindenburg tarafından çizilen çerçeve dahilinde bir kabine teşkiline razı olup olmadığını bugün öğleden sonra bildirmesine intizar olunmaktadır.

Hitler taraftarı mehafilde umumiyetle zannedildiğine göre Hitler ret cevabı verecektir.

Hitler'in başlıca yardımcılarından olan ve sosyalist milliyetçilerin Rayiştag meclisindeki grubunun reisi bulunan Vilhelm Frick, bugün öğleden biraz sonra şu beyanatta bulunmuştur:

"Yapılacak müzakerelerin neticesi hakkında son derecede şüphe ve tereddüt içinde bulunuyoruz. Bu mesele bize karşı kurulmuş bir komidyadan başka birşey olmamıştır.„

Bunun aksine olarak resmî mehafil, Reisicümhur Hindenburg'un parlâmento âzasından mürekkep bir kabine teşkilini temine tamamile dürüst ve ciddî bir surette çalışmış olduğunu beyan etmektedir.

Hususî hastaneler

Hazırlanan lâyihayı Sıhhiye encümeni kabul etti

ANKARA, 22 (Telefonla) — Hususî hastanelerin açılma şartları ve teşkilâtlarile vazifeleri ve bu müesseselere tatbik edilecek cezaî hükümleri ihtiva eden hususî hastaneler lâyihası sıhhiye encümeninde tetkik edilmiştir.

Lâyiha ufak tadilâtla kabul olunarak Adliye encümenine sevkedilmiştir.

Bir Tashih

Imalâtıharbiye Cankaya maçı hakemi

ANKARA, 22 (A.A.) — Ankara futbol heyetinden:

25/11/932 Cuma günü icra edilecek olan İmalâtı Harbiye — Çankaya klüpleri maçını idare etmek üzere tarafeynin muvafakatile hakem olarak Sedat Riza B. intihap edilmiş olduğu halde sehven Kâmil Bey yazıldığından keyfiyet tashih olunur.

Hariciye encümeni

ANKARA, 22 (Telefonla) — Hariciye encümeni yarın (bugün) toplanarak müddeti biten Rusya hududunda zühur eden ihtilâfların halli mukavelesinin 6 ay daha temdidi hakkındaki protokol ve lâyihayı görüşecektir.

Kaymakamların becayişleri

ANKARA, 22 (Telefonla) — Dahiliye vekâletinin kaymakamlar hakkında hazırladığı becayiş ve tayin kararnamesi bugün âlî tasdika iktiran etmiştir.

Roosvelt - Hoover mülâkatı

Londra, 22 (A.A) — Morning Post gazetesine Vaşingtondan bildiriliyor:

M. Hoover ile M. Roosvelt arasındaki görüşmeler, yalnız borçlar meselesine münhasır kalmıyacaktır. Bu mülâkatlarda dünya iktısadiyat konferansından ve uzak şark meselesinden de bahsedilecektir. Mülâkat bittikten sonra neşredilecek tebliğde bu görüşmeler esnasında varılan neticelerin neşredilmiyeceği zannolunmaktadır.

Cihan iktısadî ve malî konferansı

CENEVRE, 22 (A.A.) — Milletler cemiyeti meclisi tarafından teşkil edilen ve cihan iktısadî ve malî konferansına ait mesaiyi takibe memur olan komite, ihzarî komisyon dahil mutahassısların ikinci kânunda içtimaa davetine karar vermiştir.

Komisyonun ikinci kânunda yapacağı içtimada milletler cemiyeti meclisine verilmek üzere bir rapor hazırlıyacağı söylenmektedir.

İktısadî ve malî konferansın gelecek mayıstan evvel toplanmasına imkân olmadığından ihzarî komisyondaki mütehassıslar, konferans toplanmadan evvel tekrar içtima edebileceklerdir.

Mütemadiyen bilgiyi artırmak azmi

(Başmakalemizden devam)

etmiye muvaffak olan insanlardan biri bizzat İsmet paşa hazretleridir.

İsmet paşa Lozan konferansına giderken sadece münevver ve muzaffer bir kumandandı. Fakat müzakerat masasında mevzuu bahsolan bir takım meselelerin içyüzüne tabiî olarak vâkıf bulunmuyorlardı. Osmanlı imparatorluğunun düyunu umumiye meselesi sırf bu meseleler arasında idi. Bununla beraber sulh müzakeresinin en dağdağalı fırtınaları arasında gece sabahlara kadar uğraşarak, didişerek, müşavirleri ile görüşerek bu meselenin yeni Türkiye için çok mühim bir hayat meselesi olduğunu şahsi kanaati ile anladı. Bu işi memleket lehine en müsait bir şekilde halledebilmek için siyasî sulh meselelerinden ayırmıya muvaffak oldu.

İsmet paşa o günden bu güne kadar düyunu umumiye meselesi denilen bu iş üzerinde mütemadiyen uğraşmıştır. Bu karışık mesele içinden her gün yeni bir hakikat ortaya çıkarmıştır. Bu vesile ile imparatorluk maliye nazırlarından hiçbirinin ihata etmediği derecede düyunu umumiye meselesinin iç yüzlerini anlamıştır.

Fakat İsmet Paşanın mesaisi yalnız maliyenin bir meselesine münhasır kalmamıştır. Gerek maliyeden, gerek adliye ve saire gibi her hangi idare şubesine ait olursa olsun devlet işlerini alâkadar eden en mühim meseleyi bu işlerin mütehassısları kadar derinden anlamak için uğraşmış, nihayet muvaffak da olmuştur.

Demek istiyoruz ki yüksek devlet işlerinin isabetle idaresi hiçbir zaman tesadüf eseri olamıyor. Başta olanların yüksek zekâ ve dikkatle beraber mütemadiyen çalışmak ve yeni bilgiler kazanmak azminde ve kabiliyetinde bulunmaları, ayni zamanda bu kabiliyetlerini maksat uğrunda kullanmaları lâzım geliyor.

Mehmet Asım

M. Troçki

Pariste pek ihtiyatla karşılanıyor!

MARSİLYA, 22 (A.A.) — M. Troçkinin nazikâne muvafakat etmiş olduğu talimata tevfikan kendisini hâmil olan vapur Marsilya limanının uzak varoşlarından birinin sahiline yanaşmıştır.

M. Troçki ile maiyeti, oradan çıkmışlardır.

Mumaileyh, Havas muhabirine beyanatta bulunarak bilhassa siyasi yahatinin esrarengiz hiç bir mahiyeti olmadığını söylemiştir.

M. Troçki, Türkiyede yaşadığı 4 sene zarfında Rus inkılâbı tarihini yazmış olup Kopenhag darülfünunu talebesinin arzusu üzerine Almanca vereceği bir konferansta Teşrinievvel inkılâbına dair araştırmalarını hülâsa edecektir. Konferansın gayesi tamamen ilmidir.

Otomobiller M. Troçki ile maiyetini Liyona götürmüştür. Oradan trenle Parise gidecektir.

Günün haberleri

Günün işaretleri

Yüksek tahsil gençliği !

Gençlik için olgun yaştakiler ç de iyi not vermiyorlar. Kimi:

— Efendim biz çalışırdık. On - r çalışmıyorlar. Diyor. Kimi:

"— Biz ne halde idik, onlar halde? Biz havaî olmamak i - n ne lâzımsa onu yapıyorduk. Halbuki bugünkü gençlik pek ha - idir. Bugün dansediyor. Yarın ar diyor. Öbür gün eğlence di - or. Ciddî işlerini yüz üstü bıra - yor. Yarını bu nesle nasıl bırabiliriz.

Günün gençlerini Ebussuut e- ndinin torunu diye tanımıya hiç rimizin hakkı yoktur. Kimse ençleri kaloş kundura ve redin - ot adamı görmek hayaline dü - emez.

* * *

Ben size anlatacağım ki yük - k tahsil gençliği uzaktan resmi ilen ve bize gösterilen o deli - nlı değildir. Bu delikanlıyı ta - ıyoruz. Muharrir tanımıyor. saçlı adam tanımıyor. Hatta adaşı genç bile tanımıyor. ksek tahsil gencini tanımak i - n bir sabah saat sekizde Darül - un kapısı önünde durunuz.. ela değil yarım saat...

Çok şık gençler göreceksiniz, akat bunlara bakıp da bütün üksek tahsil talebesinin birer gin artist nümunesi olduğuna tmetmeyiniz. Çünkü bu bin - e genç arasında birkaç yüz ar da tertemiz ve pek şık de- anlı görmek size hüküm ver - ek için kâfi bir sebep olmama - ır.

Siz, Darülfünunun Çakmakçı - bakan kapısından tramvayla ya çıkan zayıf benizli, palto - un dirsekleri üzülmüş, yahut tosuz, su içinde sinmiş çatlak arpinli delikanlıları seyredi - z. Bunların içinde kahvaltı et - eden, tıraş olmadan derse ko - n nice çocuklar göreceksiniz. Çünkü kahvaltı para ile olur. Tıraş para ile yapılır.

Bu delikanlıların bütün endi - leri birkaç kuruşu bir araya ge- ip bir ders kitabı bulabilmek - . Çünkü Darülfünunda takip e- len derslerin kitapları hariku - deden daha pahalıdır. Dahası Tramvayla rekabete çıkan, ayı yarı yolda bırakan deli - lının öğleyin yemek yediğini mek pek de mümkün olamı - yor.

İdeal için kendinden geçen ni- e gençler tanıyorum ki her gün okuşları tırmanıyor. Öğleyin ye- ek zamanının ıstırabını bir for- a kitap okumakla tadile çalışı- yor.

Hiçbir devirde bu kadar fera - at gösteren bir nesil dünyaya gel memiştir.

Bu neslin rakamları arasında (10) dan fazla sayı yok.. Hayret etmeyiniz, çünkü kendini ilmin e bediyetine vermiş olan gençler söyle konuşuyorlar:

"— Bana ayda yemek için 4,5 lira kâfidir. Günde on beşer ku - ruşla karnımı doyururum.. Hem sabah, hem akşam.. Dikkat edi - niz 1932 senesinde bir genç size otuz gününü 4,5 lira ile geçirebi - leceğini söylüyor. Ve bu rakam bu delikanlı için henüz erişilmez bir rakamdır. Yemek meselesi böyle halledilince artık siz öbür hesapları düşününüz.

* * *

Biz bu gençlikten ilim istiyoruz.

Biz bu gençlikten ihtisas isti - yoruz.

Biz bu gençlikten ideal kuvveti istiyoruz.

Biz bu gençlikten feragat is - tiyoruz.

Biz bu gençlikten yarının mimarisini kurmak istiyoruz.

Bu genç, yarının medeniyetini yapacak.

Bu genç yarının iş adamı ola - cak.

Bu temenniler çok parlak, fakat bir ayda yemek için dört buçuk lirayı bulamıyan çocuğa karşı hiç vazifemiz yok mu? Hiç olmazsa fizyolojisine hizmet etmek insan borcu değil mi?

* * *

Vakit geçirmeden yüksek tah - sil gençliğini koruma cemiyeti teşkil edilmeli. Bu cemiyet hayır cemiyetlerinin en hayırlısı ola - caktır. Çünkü kendilerini ilme veren insanların gıdalarını temi - ne çalışacaktır.

Sadri Etem

İki sene

ithalât ve ihracatımız arasında büyük bir fark var

Ticaret odasının hazırladığı indeks'e nazaran 1913 senesindeki ihracat, ithalât maddeleri ile 1932 senesi arasindaki ithalât ve ibracat maddeleri arasında büyük bir fark vardır. 1913 senesinde 100 kuruş kıymetinde olan ithalât maddesi 7927 senesinde 1505 kuruşa yükselmiştir. 1928 senesinde 1496 kuruşa düşmüş, 1930 senesinde ise 1407 kuruşa düşmüştür, 1931 senesinde bu fiat 1251 kuruşta kalmıştır.

1913 senesinde 100 kuruş kıymetindeki ihraç maddesi 1927 senesinde 1070, 1928 senesinde 1077 kuruşa çıkmış ve 1929 da 1087 kuruş olmuş fakat 1930 da 808 kuruşa düşmüş, 1931 senesinde ise 716 kuruşta kalmıştır.

Dahilde istihsal ve istihlâk olan maddelerde ise, 1913 de 100 kuruşa olan madde 1927 de 1416 kuruş, 1928 de 1355 kuruş 1921 de 1523 kuruşa kadar yükselmiş, 1930 da 1047 kuruşa düşmüş, 1931 de bu rakkam 830 kuruşta kalmıştır.

Bu rakkamlardan anlaşıldığına göre ithalât ve ihracat maddeleri 1929 senesinde çok pahalılaşmıştır. Fakat 1930 ve 1931 senelerinde bu pahalılık çok azalmıştır.

Mamafih 1913 senesindekine nazaran 1931 senesi 8 misli pahalıdır.

Bulgar elçisi

Sofya hariciye nezareti siyasî işler umum müdürlüğüne tayin edildiği için hükûmet erkânımıza veda etmek üzere Ankaraya gitmiş olan Bulgar elçisi M. Pavlof dün sabah şehrimize gelmiştir.

M. Pavlof birkaç güne kadar yeni vazifesine başlamak üzere Sofyaya gidecektir. Yeni bir elçi tayin edilinceye kadar Bulgar elçiliği işlerine maslahatgüzar sıfatile istanbul Bulgar baş konsolosu M. Balameşof bakacaktır.

Üç aylık maaşlar tekrar kırdırılacak mı?

Defterdar maliyeden sordu. Banka neticeden ümitvar görünüyor

Maaşlarını emlâk ve eytam bankasına kırdırmış olan üç aylık maaş sahibi mütekait ve dollara kânunuevvelde yeni maaşlarının verilmesinde yeni bir vaziyet hâdis olduğunu yazmıştık.

Vaziyet şudur:

Maaşlarını üç ayda bir almakta olan mütekait ve dulların ekserisi geçinme vasıtaları yalnız bu maaşlarına münhasır kalan fakir kimselerdir. Bunun için şimdiye kadar bunlar hükûmetçe henüz maaş verilmiye başlanmazdan evvel bazı tefeci ve mürabahacılara müracaat ederek cüzdanları mukabilinde bir mıktar para almakta yani maaşlarını çok yüksek bir faizle kırdırmakta idiler.

Bu vaziyeti nazarı itibare alan emlâk ve eytam bankası bütün alâkadarları sevindiren bir karar vererek çok ehven bir faizle mütekait ve dulların üçer aylık maaşlarını kıracağını ilân etti. Banka bu suretle bir çok fakir halkı mürabıhacıların elinden kurtarmış oluyordu.

Bu karar üzerine müracaat eden bir çok alâkadarlara geçen eylülde cüzdanları mukabilinde kânunuevvel, kânunusani, şubat maşlarını hükûmetçe resmen tediyesinden üç ay evvel vermiştir. Yani cüzdanlarını bankaya kırdırmamış olanlar bu maaşlarını ancak kânunuevvelde alabileceklerdir.

Buraya kadar ortada bir mesele yoktur. Mesele bundan sonra başlıyor.

Eylûlde üç aylıklarını bankadan almış olanlar bu parayı kânunuevvel başına kadar üç ay idare edeceklerdir.

Maaşlarını daha evvel bankaya kırdırarak paralarını aldıkları için kânunuevvelde yapılacak olan üç aylık maaş tevziatında bunların hisseleri yoktur. Cüzdanlarını yeniden bankaya kırdırmadıkları takdirde ise mart başlangıcında yapılacak olan tevziatı beklemeleri lâzımdır. Bu suretle maaş alanların ekserisi fakir kimseler oldukları için eylûlde aldıkları maaşla mart başlangıcına kadar geçen altı ay zarfında geçinmeleri imkânzısdır. Bu vaziyet karşısında hemen hepsi kânunuevvelde yeniden emlâk ve eytam bankasına müracaat ederek Mart, Nisan, Mayıs maaşlarını kırdırmak istiyeceklerdir.

Fakat şimdiki vaziyette bankanın bu müracaatları is'af etmesine imkân görülememektedir. Çünkü, malûm olduğu üzere, üç aylık maaşlar için hükûmetçe altı ayda bir yoklama yapılmakta ve maaş sahiplerinin maaşlarının kesilmesini icabettiren vaziyetleri olup olmadığı tetkik edilmektedir. Mart, Nisan, Mayıs maaşları da Martta yapılacak olan bu yoklamadan sonra verilecektir. Bu yoklamalar neticesinde maaş sahiplerinden bazılarının maaşlarının kesilmesi ihtimali mevcut olduğu için bankanın bu kontrölden evvel maaş kırması imkânsız görülüyor.

Emlâk ve eytam bankası bu vaziyet karşısında yoklamaların Kânunuevvelde yapılmasını defterdarlığa teklif etmiştir. Fakat defterdarlık bunu salâhiyeti haricinde görmüştür. Vaziyet şimdi tetkik edilmektedir. Ne karar verileceği de henüz belli değildir.

Yoklamaların Kânunuevvelde yapılması temin edildiği takdirde bankanın maaşlarını kırdırmak istiyenler için hususî bir yoklama yapması da düşünülmektedir.

Defterdar Mustafa B.

Defterdarın beyanatı

Dün bu mesele hakkında İstanbul defterdarı Mustafa Beye müracaat ederek şu izahatı aldık:

"— Üç aylık maaş sahipleri için yıl da iki defa yoklama mecburiyeti vardır. Bu mutlaktır. Yoklamalar nihayet altı ayda bir yapılır ve teamül veçhile eylûl ve mart aylarında olur.

Son yoklama yapılalı henüz üç ay olmuştur. Kânunuevvelde yeniden yoklama yapılamaz. Yoklama mecburiyeti gerçi yılda iki defadır. Fakat müsavi fasılalarla yapılması lâzım - dır. Yoklamanın zamanını değiştirmiye ise bizim salâhiyetimiz yoktur. Ayrıca üçüncü bir yoklama yapılmasına da imkân göremiyorum. Çünkü kanunda iki yoklama kaydı vardır.

Şimdiki halde mesele muhasebede tetkik ediliyor. Bugün ve ya yarın meseleyi maliye vekâletinden soracağız ve vekâletten verilecek emre göre hareket edeceğiz.„

Diger taraftan dün emlâk ve eytam bankası ile de temas ettik. Banka erkânından bir zat vazıyetin yukarda yazdığımız gibi olduğunu söyledikten sonra şöyle dedi !

"— Bu mesele hakkında bankamızın merkezile maliye vekâleti arasında temaslar olmaktadır. Bu günlerde yoklamaların kânunuevvelde ya - pılması hakkında müspet veya menfi bir cevap bekliyoruz. Bu cevabın müspet bir şekilde olacağını kuvvetle ümit etmekteyiz.

Her halde meselenin alâkadarları memnun edecek bir surette halline çalışılacaktır. Şimdiki halde endişeye mahal yoktur.

Balkanlarda

Seyyah celbetmek işi ve talebeye bedava seyahat

Türkiye Turing klubünün faaliyeti hakkında klüp erkânından bir zat bir muharririmize şu malûmatı vermiştir:

— Geçen ay içinde Bükreşte toplanan Balkan turizm federasyon grupu reisi olan Türkiye Turing klubü reisi Reşit Saffet Beyin raporu okunmuş ve kabul edilerek alınan kararların tatbiki konferanstan rica edilmişti. Bu mukarrerat meyanında Balkan memleketlerinin müşterek turizm propagandası ve müşrerek bir seyahat tarifesi yapmaları ve yine müşterek bir afiş hazırlattırılması vardı.

Bu afiş için altı Balkan memleketinde yakında bir müsabaka açılacaktır. Bu müsabaka neticesinde en güzel müşterek afiş numunesi yapan sanatkâra bu senelik 100 lira mükâfat verilecektir. Mükâfatın gelecek senelerde artırılması düşünülmektedir. bu afiş numunelerinin tetkiki için gelecek nisanda Sofyada bir turing komitesı toplanacaktır. Müsabakaya iştirak edecek artistler nihayet bir şubata kadar mensup oldukları memleketin turing kulübüne resimlerini göndermiş bulunacaklardır. Bu suretle yapılacak afiş merkezi Istanbulda olan Balkan turizım federasyonu tarafından bütün dünyaya dağıtılacaktır.

Diğer taraftan gene konferans mukarreratından olarak Balkan memleketlerine mensup talebe grupları bütün Balkan memleketlerini, tayin olunacak tatil müddeti zarfında parasız gezebileceklerdir. Romanya hükûmeti ve Bükreş belediyesi şimdiden 60 Balkanlı talebeyi yani memleket başına 10 talebeyi Romanyada on beş gün misafir etmeyi taahhüt etmiştir.

Balkan konferansında, Istanbul belediye reisinin Istanbul ve civarile Istanbul ile Edirne arasındaki yolların inşa, tamir ve tanzimi hususunda hazırladığı ve bir sene zarfında ikmal olunacağını temin ettiği projeler çok iyi tesir bırakmıştır.

Radyoda konferans

Geçen kış Istanbul radyosunda Refik Ahmet Bey tarafından bir sıra konferans verilmişti

Refik Ahmet Bey radyoda bu sene de çarşamba akşamları muntazam konferanslar verecektir.

ilk konferans bu akşam saat on dokuzdadır. Mevzuu "Türk dilinin büyüyüp güzelleşmesi,, dir.

15 yıl evvelki VAKIT

- 23 Teşrinisani 1917 -

— Meclisi meb'usanda derdesti müzakere olan teşkili vilâyat kanunu idare derecatını nahiye, kaza ve vi - lâyet olmak üzere üçe indirecektir. Bu suret kabul ve tamim olunduğu halde bütün sancaklar merkeze raptolunacaktır.

— Bursa Darüleytam müdürü Nafi Atuf bey ticaret mektebi âlisi müdür muavinliğine tayin olunmuştur.

— Bugün öğleden sonra ikide Beyazıtta Türk ocağında Ağa Oğlu Ahmet Bey tarafından Rus ihtilâline dair bir konferans verilecektir.

Bebekteki cinayet

Ben adamı böyle öldürürüm diyen serseri nasıl öldürüldü?

Karısını, baldızını, çocuğunu öldürmek isterken baldızını 7 yerinden yaralayan ve polislere hücum eden bu adam vurularak bir çok adamlar kurtuldu

Evvelki gece saat beşte Bebekte kanlı bir hâdise olmuş, bir kadınla küçük bir çocuk yaralanmış, carih polislerle yaptığı çarpışma neticesinde öldürülmüştür.

Beşiktaşta Şenlikdede mahallesinde Nusretiye caddesinde 6 numaralı Emin beyin evinde misafireten oturan boşta gezer kimselerden 27 yaşında Nazif oğlu Galip birkaç aydan beri ayrı yaşadığı karısı Mediha hanımı görmek üzere Bebekte Dere sokağında 68 numaralı baldızının evine gitmiştir.

Galip eve girince karısını sormuş, baldızı ile kavgaya tutuşmuş, bu sırada baldızı tarafından bakılmakta olan kendi çocuğu 16 aylık Münirin buğazına sarılarak boğmak istemiştir. Baldızı Zekiye bu sırada evde kiracı bulunan bir kızla Bebek mevkiinde bulunan polis memuru Salâhattin efendiyi haberdar etmiştir.

Memur derhal eve gitmiş, bunu gören Galip memura-

— Beni götürmiye mi geldin? diye sormuş ve hemen elinde bulunan tabancasını memura çevirerek üç el ateş etmiştir. Salâhattin efendi kendisini sipere almış, Galip mütemadiyen ateş etmiş, Galip eve girerek baldızını tabancası ile altı yerinden ağır surette yaralamıştır. Bu esnada baldızının kucağında bulunan çocuğu Münir de sol ayağından yaralanmıştır. Bunun üzerine Galip evden çıkarak kaçmıya başlamış, Salâhattin efendinin peşini takip ettiğini görünce çevirerek ateş etmiştir. Buna Salâhattin efendi de mukabele etmiş, aralarında Bebek sırtlarında müsademe olmuş, havanın kararmasından istifade ederek carih kaçmıştır. Bu sırada silâh seslerine polis Şaban efendi de koşmuş, Galip civarda aranmışsa da bulunamamış ve memurlar dönüp eve gelmişlerdir. Merkezden Hüsnü ve Recep efendiler de geldiklerinden dördü eve girmişler ve zabıt tutmıya, yaralıyı hastaneye kaldırmıya teşebbüs etmişlerdir. Bu sırada kaçan Galip büyük bir cür'etle yan kapıdan gizlice içeri girmiş, tabancasını memurlara çevirerek:

— Bana Galip derler, adamı böyle yakarım! diyerek polislere ateş etmiye başlamıştır. Galip tesadüfen bir odaya iltica eden Salâhattin efendiye hücum etmiş, bu vaziyet üzerine de Salâhattin efendi hayatını kurtarmak için ateş ederek Galibi boynundan yaralamıştır. Galip derhal ölmüştür. Yaralı kadın ve çocuk hastaneye kaldırılmıştır.

Bir zenginin vekilharcı

Bir muharririmiz vak'a mahallinde tahkikat yapmış ve şu mütemmim malûmatı elde etmiştir:

"— Galip, Mısırda Zeynep hanım isminde bir zengin hanımın vekilharcıdır. Bundan üç sene evvel, Bebekte validei hidivinin yanında yetişmiş olan Mediha hanımla tanışmış, evlenmiştir. Bir sene kadar Mısıra giderek oturduktan sonra karısını İstanbula getirmiş, kendisi çekilip Mısıra gitmiştir. Medihanın bir az parası olduğundan Galip bunları barlarda, seyahatlerde eritmiştir. Evlendiklerinden bir buçuk sene sonra Galibin Mediha hanımdan bir de çocuğu olmuş, buna rağmen Galip eve uğramamıya başlamıştır. Geçen sene Mısırdaki vazifesinden de çıkarılınca Galibin vaziyeti büsbütün fenalaşmış, bu sırada karısı Mediha hanım kocası aleyhinde 3 üncü hukukta bir nafaka davası açmış Galip ayda 30 lira nafaka vermiye mahkûm edilmiştir.

Bu dava açmak işinde baldızı Zekiye hanımın büyük bir rol oynadığı, kız kardeşini daima kocası aleyhine tahrik ettiği söylenmektedir. Hatta bundan üç ay evvel de baldızı Zekiyenin ısrarı üzerine Mediha hanım kocası aleyhine boşanma davası açmıştır.

Galip temmuzda Mısıra gidip gelmiş ve Bebeğe gelerek karısı ile 15 gün oturmuş;

— Nafakadan vazgeç, seni Mısıra götüreyim demiştir. Buna baldızı Zekiye şiddetle muhalefet göstermiş, kız kardeşine gitmemesini, Galibin sözlerine inanmamasını tavsiye etmiştir.

Rivayete göre, dokuz sene evvel Mehmet ağa ismindeki kocasından ayrılan Zekiye hanımı Galip beğenmez ve sık, sık kavga eder, ağzına geleni söylermiş. Zekiye hanımdan zaten sinirlenen Galip son gelişinde Zekiye ile karısı yüzünden kavga etmiş, 5 ağustosta evden ayrılıp gitmiştir.

Sulh teşebbüslerine rağmen karısının nafakadan ve boşanmaktan vazgeçmediğini gören Galip evvelki gün akşama kadar rakı içmiş, eve gelerek Zekiye ile karşılaşmıştır. Galibi sarhoş gören Zekiye:

— Beğenmediğin, ahlâksız dediğir bir kadının evine nasıl giriyorsun? Çık git! deyince aralarında kavga çıkmış, Galip çocuğunun üzerine atılmış:

— Şunu boğayım da nafakadan kurtulayım! demiştir. Bundan sonrası da zabıtanın verdiği şekilde cereyan etmiştir.

Karısının sözleri

Carih ve maktul Galibin karısı Mediha hanım ise şunları anlatıyor:

"— Ben iki gün evvel Büyükderede misafirliğe gitmiştim. Dün akşam eve dönerken vak'ayı yolda Salih isminde bir çocuktan işittim. Galip eve bakmazdı. Beni çok ihmal etmişti. Senenin dörtte üçünü Mısırda geçirirdi. Nafaka bağlanınca çok kızdı. Boşanmak için dava açmıştım. Bu daha neticelenmedi. Yanında daima tabanca taşır, sık sık çıkarır:

— Ben adamı böyle öldürürüm diye üzerime yürürdü. Kendisi çok asabî idi. Kazancı hemen yok gibiydi. Eline geçen paraları barlarda kadınlarla yerdi. Son zamanlarda akrabalardan birini de dolandırmıştı. Ağustosta Mısırdan gelince ödiyecekti. Barışalım dedi, inanmadım artık yaşamamız kabil değildir dedim. Buna çok kızdı beni öldüreceğini söyledi. Ben de bu korku ile evde çok oturmuyordum. Misafirlikten gelince vak'ayı haber aldım.

Zekiye Hanımın yarası

Zekiye hanımın yarası yedi yerindedir. Kurşunlardan altısı çıkmış, biri vücudunda kalmıştır. Kurşunlardan biri sağ memesi üzerinde, ikisi göbeğinin altında, diğerleri bacaklarındadır. Kendi si zükûr hastanesindedir. Dün akşam vaziyeti vehamet göstermiyordu.

Münirin yarası sol ayağındadır. Tehlikeli değildir. Müdavat yapıldıktan sonra annesine teslim edilmiştir.

Galibin cesedi dün akşam morga kaldırılmıştır.

Şehir rehberi

İstanbul sokağı en çok olan şehir: 6200 sokağı var

Uzun müddettenberi bitirilmesine çalışılan şehir rehberi yakında tamamile bitirilmiş olacak ve basılmıya verilecektir. Rehberin başında sokak isimlerile tarihî malûmat bulunacaktır. Bundan başka rehber mahalleleri gösteren haritaları da ihtiva edecektir. Rehber 150 bin tane olarak basılacaktır. Baskı işine ait şartname de yakında bitirilmiş olacaktır.

Yapılan tetkiklere göre İstanbul büyük şehirler arasında sokağı en çok olan şehirdir. İstanbulun 6200 sokağına mukabil Pariste 4000, Berlinde de 3000 sokak vardır.

Ekrem Reşit, Cemal Reşit beylerin teşekkürü

"Darülbedayide temsil edilmekte olan "Üç Saat,, opereti her taraftan ve hususile yine Darülbedayiden gördüğümüz teşvike güvenerek yazmıya başladık. Bu eserin yazılması, bestelenmesi, hazırlanıp temsil edilmesi iki ay içinde hasıl olmuştur. Bu kadar kısa bir zamanda bu müşkil işi başa çıkarmak bu türlü işlere ötedenberi alışkan olan memleketlerde bile görülmemiş bir şeydir desek mübalâga etmiş olmayız. Zaman darlığına ve daha bir çok müşkülâta rağmen dekorlar ve elbise gibi levazımın mükemmelen meydana çıkarılması ve hiç yoktan pek iyi bir bale takımı vücude getirilmesi ve şarkıların ve dansların muntazaman icra edilebilecek derecede [illegible] Darülbedayiin gerek [illegible] ve dans muallimine gerek bütün san'atkârlarına şeref verecek emsali nadir bir muvaffakıyettir.

Kimi san'atın en ince noktalarını görüp gösteren zekâsile, kimi parlak ve yüksek istidadile naçiz eserimizi hakikaten canlandırmış olan darülbedayiin bütün kıymetli san'atkârlarını tebrik eder ve eserin muvaffakiyetini temin için sarfettikleri yorulmaz gayret ve tükenmez hüsnüniyetten dolayı kendilerine en samimi teşekkürlerimizi arzeyleriz.

Bilhassa bu muvaffakiyetin en birinci ve büyük âmili olan müstesna san'atkâr Ertuğrul Muhsin beyin gösterdiği tarife sığmıyan himmet ve muaveneti bizi şükran ve minnet içinde bıraktı.

Memleketimizin genç ev âdından müteşekkil caz takımını ve eserimizin bütün musiki kısmını kemali maharetle idare ve [illegible] eden şef de orkestr Hasan Ferit Beye ve piyanist M. Scatzere ifayı teşekkürat ederiz.

Ekrem Reşit Cemal Reşit

Zengin Amerikalıların garip bir arzusu!

Zengin bazı Amerikalıların, garip bir arzusundan bahsedilmektedir.

Bunlar, Koca Mustafa-Paşa'da Sümbül Efendi camiinin içindeki mimari noktasından hususiyeti bulunan çeşme ile istanbul islâm eserleri müzesindeki "Altınlı Kapı,, denilen tarihî bir kapı kanadını satın almak istiyorlarmış. Pek çok para vermiye razı imişler!

Bu gibi tarihî eserler satılamıyacağı ve memleket haricine çıkarılamıyacağı için, tabiî böyle bir arzunun yerine gelmesine imkân yoktur. Bu itibarla, bunun mümkün olabileceğini zannetmek, haylı gariptir.

Üsküdar tramvayının uzanması

İstanbul belediyesi tarafından seçilmiş olan bir komisyon Üsküdar tramvay hattının Kadıköyüne ve oradan göz tepeye kadar uzanması için tetkikatta bulunmakta idi. Tetkikat henüz ikmal edilmediği için komisyon raporunu ancak şehir meclisinin şubat devresine kadar hazırlıyabilecektir.

TAKVIM

	Çarşamba 23 T.sani 23 Recep	Perşembe 24 T.sani 24 Recep
Gün doğuşu	6,56	6.57
Gün batışı	16.46	16.45
Sabah namazı	6,16	6.18
Öğle namazı	12.00	12.00
İkindi namazı	[illegible]	[illegible]
Akşam namazı	16.46	16.15
Yatsı namazı	18.22	18, 2
İmsak	5,12	5.13
Yılın geçen günleri	311	312
Yılın kalan günleri	53	52

HAVA — Dün sıcaklık azami 9, asgari 5 derece idi. Bugün hava hafif bulutlu olacak ve rüzgâr poyrazdan esecektir.

Radyo :

İSTANBUL — 18 den 18,45 e kadar saz (Mahmut bey). 18,45 ten 19 a kadar orkestra, 19 dan 19,20 ye kadar konferans (Refik Ahmet bey), 19,20 den 20 ye kadar orkestra, 20 den 20,45 e kadar İnci ve Nuran hanımlar, 20,45 den 21,30 a kadar saz (Fikriye hanım), 21,30 dan 22,30 a kadar orkestra, ajans ve borsa haberleri saat ayarı.

İstanbul Belediyesi:
Darülbedayi Şehir Tiyatrosu Temsilleri :

Bu akşam saat 21,30 da
(üç saat)
Opereti
3 perde 27 tablo
Yazan: Ekrem Reşit B.
Besteliyen: Cemal Reşit B.

İSTANBUL BELEDİYESİ DARÜLBEDAYİ

Ölüm

Midilli'li Moova eşrafından İsmet beyin mahdumu ve Ahmet Nurettin beyin kayınbiraderi ve Gülhane hastanesi nisaiye muallimi Ali Esat beyin eniştesi tüccardan Ali Ekrem bey müptela olduğu hastalıktan rehayap olamıyarak dün irtihali darıbaka eylemiştir. Cenazesi bugün Burgazdan saat on birde Sirkeci tarikile Beyazıt camii şerifine nakil öğleyin namazı orada eda olunarak Merkez Efendi kabristanına defnedilecektir. Ulu tanrıdan merhuma rahmet, efradı ailesine sabırlar dileriz.

LİLY DAMİTA - ANDRE LUGUET
KADIN
Güzel Olunca
filminde. Yarın akşam ASRİ sinemada

Bu akşam :
Melek Sinemas[ı]
Bütün dünyayı memnun bırakan muazzam zengin ve muhteşem
Mavi Tuna
filmi. GALA MUSAMERESİ olarak takdim ediyor.
Baş rolde ; ilâhi artist
Brigitte Helm
ve Budapeşte'nin "RODE SANDOR" Zigan Orkestrası
Mevsimin en büyük sinema ve musiki hâdisesi olacaktır. Gişelerde tehacümden kurtulmak için biletinizi evvelden alınız. İlâveten:
Paramount Jurnal

BU AKŞAM
OPERA'da
CONGORİLLA
Fransızca izahati ve Türkçe tercümeli
Sinemanın icadındanberi ilk defa olarak hiç bir studyo hilesine müracaat edilmeksizin sesleri ve manzaraları temamile Afrika ormanlarında çekilmiş yegâne film. İlâveten
PARİS GECELERİ

BORSA

22 T. sani 1932

Nukut (Satış)

Kuruş			
20 F. Fransız	171	Şilin Av.	[illegible]
1 Sterlin	696—	1 Pezeta	[illegible]
1 Dolar	212,	1 Mark	[illegible]
20 Liret	218—	1 Zoloti	[illegible]
[illegible]	[illegible]	1 Pengö	[illegible]
20 Drahmi	27,—	20 Ley	[illegible]
20 İsviçre	823—	20 Dinar	[illegible]
20 Leva	28.—	1 Çervoneç	[illegible]
1 Florin	85—	1 Altın	[illegible]
20 Kuron Çek	124—	1 Mecidiye	[illegible]
		1 Banknot	[illegible]

Çek fiatları (kap. saat 16)

Paris	12.04		
Londra	692 75	Viyana	[illegible]
Nev York	0.4722	Madrit	[illegible]
Milâno	9.2250	Berlin	[illegible]
Brüksel	3.4034	Varşova	[illegible]
Atina	83 24—	Peşte	[illegible]
Cenevre	2.4519	Bükreş	[illegible]
Sofya	66.73—	Belgrat	[illegible]
Amsterdam	1.1750	Moskova	[illegible]

Esham

İş Bankası	10.10	Terkos	[illegible]
Anadolu	24,—	Çimento Ar.	[illegible]
Reji	4.85	Ünyon Dey.	[illegible]
Şir. Hayriye	1450	Şark Dey.	[illegible]
Tramvay	8 10	İtalya	[illegible]
U. Sigorta	12.2	Şark m. ecza	[illegible]
Bomonti	2340	Telefon	[illegible]

İstikrazlar — Tahviller

İst. dahili	95,50	Elektrik	[illegible]
Şark D.yolları	5,	Tramvay	[illegible]
D.Muvahhide	57 25	Tünel	[illegible]
Gümrükler	5,60	Rıhtım	[illegible]
Saydi mahi	4,20	Anadolu I	[illegible]
Bağdat	4,50	Anadolu II	[illegible]
Askeriye	—	A. Mümessil	[illegible]

Matbaamıza gelen eserler

Havacılık ve Spor

83 üncü sayısı çıktı. Seçilmiş [illegible] yazı ve resimleri kusursuz [illegible] 16 büyük sa[yfa] güzel istif edilmiş [illegible] yıla içinde gene her zaman o[lduğu] gibi her sınıf okuyucunun [illegible] ma zevkini doyurmaktadır. D[illegible]

Paraşut atılışlarına dair [illegible] Garaux gibi dünyanın en tanı[nmış] [illegible] mış co[illegible]tor[illegible]arından birinin [illegible] sı spor sahasından lâburatu[var] başlığı altında bir ilim adamı[nın] düşüncelerini bildirmek itibar[ile] fevkalâde mühimdir. Bütün k[illegible] rilerimize tavsiye ederiz.

Holivut

İstanbul, Beyoğlu, Kadı[köy] sinemalarına tenzilâtlı kupon[illegible] olan Holivut'un 2 ci sene 3 [illegible] sayısı renkli resimlerle intişar etmiştir.

Sfenks konuştu !

Maurice de Cobra'nın Son Romanı : 32

Türkçeye çeviren: **Fahamettin Arvay**

Romanımızın resimlerinden : Madam Alba dö Nugales

On iki gün sonra, hastanenin başhekimi (Reynolds) iki yaralı arkadaşın odasına neşeli bir çehre ile giriyordu. Altın gözlüklerinin arkasında mavi gözlerinin içi parlıyordu. Hastaların ellerini sıktıktan sonra, şöyle alelûsul bir muayene etti.

— Mükemmel, çok mükemmel.. İşte bir çift idam kaçkını.. Yakında hapisraneden firar edip insanların içine atılacaklar!.. Altışar ay tebdilhavanız var.. Smokin giymeyi tekrar öğrenmeniz için yetişir!.. Fakat size bunu haber vermek için buraya kadar gelmedim! Daha iyi bir müjdem var..

— Tekrar muharebe mi başladı yoksa?.

— Hayır canım.. Aldığım bir habere göre, Roberts sen, (Viktorya,, nişanına, Nikolson da harp madalyasına namzet olmuşsunuz.. Sonra felâket gelince hep birden gelirmiş derler: Yakında biriniz yüzbaşı, ötekiniz de binbaşılığa terfi ediyorsunuz!.. İşte size bu sabah ilâç yerine mükemmel havadis!..

Her ikisi de sevinçlerini güçlükle zaptediyorlardı.

Doktora teşekkür makamında birkaç söz söylediler; o ilâve etti:

— Tabiî size ben bir şey söylemedim... Hiçbir şey bilmiyorsunuz gibi görüneceksiniz.. Şimdilik size hayırlı şifalar.. Gidip zavallı bir zabitin bacağını kesecek; buraya saadet haberi getirdim, oraya da felâket götüreceğim. Ne yapalım hayat bu, allaha ısmarladık çocuklar!..

Kaymakam çıkar çıkmaz birbirlerine bakıştılar.. Saadetten boğulur gibi oluyorlardı.. Mektep talebeleri gibi artık yerlerinde zıplıyorlardı. Roberts Nikolsona şimdiden terfi etmiş gibi hitap etti:

— Yüzbaşı!..

— Emrediniz binbaşım!.

— Ama ileri gitmişler.. Viktorya nişanı ha?

— Doğrusunu istersen onu hak ya sız yere almış sayılmazsın!

— Azizim sen de harp madalyasına lâyıkile müstahaktın!.

— Benim en ziyade hoşuma gidiş... den bütün bunların hep birden ge-

— Beni dinle.. Şurada, yüreğimde bir şey var.. Tahammül edemiyorum sana söylemeliyim!.. Arkadaşlar arasında her zaman tatbik edilen usule göre şu mazi-

yi aramızda on saniyede halledi - verelim. Artık dostluğumuz ölünceye kadar sürecek. Bana karşı öyle büyük âlicenaplıkta bulundun ki, hayatta böylesine bir daha tesadüf edilmez. Seni bundan sonra bir kardeş sayacağım.. Ne zaman bana ihtiyacın olursa beni çağır.. Senin için lâzımgelirse canımı veririm.

— Bunları bana niçin söylüyorsun. Bizi dünyada artık hiçbir şey ayıramaz.

— Evet biliyorum; fakat artık son defa olarak şu maziyi gömmek istedim.

Nikolson kalktı, yol çantasını açtı. İçinden mühürlü bir zarf çıkardı, Dostuna göstererek:

— Bu zarfı tanıdın? Değil mi dedi. 4 numaralı mevkii müstahkemden yollamak istediğim mektup bu mektubu hâlâ yollamadım. Onu ne yapacağımı sana göstermek için sakladım. Yatakların arasındaki küçük masanın üstünde bir çaydanlık kaynıyordu. Altındaki gaz ocağının mavi alevine doğru zarfı uzattı, yavaş yavaş mektup kül oldu:

— İşte ne olduğunu şimdi gördün; bir parça duman!

Roberts Nikolsona bakıyordu. Tam mektup yanıp kül olduktan sonra o da cüzdanını karıştırdı. İçinde Madam (Dögales) in resmini buldu arkadaşına göstererek:

— Madem ki maziyi tamamen gömmek istiyorsun, ben de seni taklit edeceğim: Her ikimiz de hayatımızın bir faslına ayni zamanda son noktayı koyalım.

Fotoğraf mavi aleve yaklaştı. Aheste aheste yanmıya başladı.. Ateş evvelâ o beyaz kürkü, sihirli tebessümü, kadife gözleri, ve nihayet siyah saçları yaktı. Bütün bunlardan bir parça toz halinde külden başka bir şey kalmadı!

Roberts bu külü üflerken, Nikolson öteki resmi parça parça ediyordu.

Bu da bittikten sonra biribirlerine bakıştılar. Her ikisi birdenbire ciddileşmişlerdi. Ettikleri büyük yeminlerin adeta azametinden ürkmüşlerdi. Nihayet Roberts yavaşça çaydanlığı yerine oturttu ve:

— Artık mazi tamamen ölmüştür; öyle değil mi dostum? dedi.

— Evet.. Hem de hiçbir teessüf uyandırmadan..

Nikolson, masanın üstünde kalan bir parça külü aldı, parmaklarının arasından dökülmiye başlıyan toz halindeki küle bakarak:

— Biribirimize yapacak fenalığa değecek kadar ehemmiyetli bir şey miydi sanki!.. dedi.

(Devamı var)

Komşular

Türk ve Yunan ahalisinin iki memleketet seyahati

Yunanistan Turing kulübü ikinci reisi M. Yuanidis'in şehrimize geldiğini yazmıştık. M. Yuanidis dün ve evvelki gün Türkiye Turing kulübüne giderek kulübün reisi olan Kocaeli Meb'usu Reşit Saffet Beye iki memleket turizmini alâkadar eden muhtelif meseleler hakkında görüşmüştür.

M. Yuanidis memleketimiz ziyaretinin sebepleri hakkında dün bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Reşit Saffet Beyle yaptığım mülâkat bende çok iyi tesirler bıraktı. Bu mülâkattan takip ettiğim gaye, Türkiye Turing kulübünden ve Reşit Saffet Beyden, Türkiyeye gelmek istiyen Yunanlara daha fazla kolaylık gösterilmesi için teşebbüslerde bulunulmasını ricadır

Yunan Turing kulübü de Yunanistana gelmek istiyen Türklere aynı şekilde kolaylık gösterilmesi için Yunan hükûmeti nezdinde teşebbüslere girişmiştir. Reşit Saffet bey noktai nazarımızı tamamile kabul ve Türkiye Turing kulübünün yardımını vaddetti.

Türkiye ve Yunanistan arasında seyahat edecek iki memleket ahalisi için pasaport mecburiyetinin kaldırılması mevzu bahis değildir. Yalnız bu iki memleket ahalisine mahsus olmak üzere pasaport vize harçlarının kaldırılması düşünülmektedir. Yani bu iki memleket ahalisine talepleri üzerine meccani pasaport verilecektir.

Pasaportların ilgasını istemek mantıkî bir hareket olamazdı. Çünkü bu takdirde iki hükûmet memleketlerine giren çıkan adamlar üzerinde hiçbir kontrol yapamıyacaktır. Halbuki meccani pasaportla bu kontrolü eskiden olduğu gibi yapmak kabildir ve iki memleket arasında seyahat da kolaylaştırılmış olur.

Mamafih bu tetbir henüz bir tasavvur halindedir ve tatbiki hükûmetlerin muvafakatine ve şimdiden kestirilemiyecek bir zamana bağlıdır.

Diğer taraftan Reşit Saffet Beyle olan mülâkatımızda, Sakız adasında bir Türk konsolosluğu ihdası için teşebbüslerde bulunmasını istedim. Bu ada Türk sahillerine çok yakın olduğu için burada bir Türk konsolosunun bulunması Türkiyeye gelmek isteyen Yunan adaları ahalisi için çok faydalı olacaktır. Reşit Saffet bu talebi de muvafık buldu.

Türkiyeye yaptığım müteaddit seyahatlarda hükûmet ve gümrük memurlarının seyyahlara gösterdikleri kolaylıkları ve nazik muameleyi yakından gördüm. bu sefer kara yoluyle gelmiştim. Uzunköprüde Türk memurları en küçüğünden en büyüğüne kadar seyyahlara kolaylık köstermek için adeta birbirleriyle rekabet ediyorlardı. Bu noktayı taktir ve memnuniyetle bildirmek isterim.

İşliyen Yara

Millî Roman — 17 — Yazan Necmettin Halil

Koleçin bazı azılı çocukları arasında Hüseyinin garip bir mevkii vardı; ona bazan uşak bile derlerdi. Fakat onun ruhu düşüncesi uğrunda tahkire bile katlanacak kadar kemale ermişti!

Turanın Hüseyini sevmesinde onun bu mazlum vaziyeti de âmil olmuştu. Arkadaşlıklarında uyuşamadıkları nokta yalnız oyun ve spordu. Hüseyinin mizacı mutlak bir durgunluk içinde idi. Turan ise, vücudünün serbest ve erken inkişafı dolayısiyle, oyunla spordan çok zevk alırdı. Esasen bu Kolecde geçirilen hayatta onun zevkini adamakıllı temine kifayet edecek imkânlarla doluydu.

*

Kolecde geçirdiği üçüncü sene içinde Turan birinci futbol takımında oynamıya namzet oyunculardan biri sayılıyordu. Büyükler arasına henüz katılamamakla beraber ortancaların elebaşılarından biri olmuştu. Arkadaşları kendisini sınıf mümessili intihap etmişlerdi. Bu suretle Turan için mektep idaresiyle daha sık temasa gelmek imkânı hasıl oluyordu.

Muhtelif sınıf meseleleri için müracaat ettikçe. gerek müdür doktor Vud, gerek ikinci müdür Mister Allen Turana geniş bir itimat gösterirler ve gururunu okşıyarak muhtelif idarî meselelerde ona bir muavinlik payesi verirlerdi. Bu suretle mektep idaresi talebe arasındaki hareket ve temayüllerden zamanında haberdar olmak gibi bir menfaat temin ederdi; fakat Turan da bu işi yaparken doktor Vudla Mister Allenin teveccüh ve itimadını kazanmak gayesini güderdi. Çünkü kafasındaki Amerikaya gitmek hulyasının ancak o adamlar sayesinde hakikat olacağını anlıyordu.

*

Bir gün muallim derse gelmemişti. Mümessil olması dolayısile Turan kürsüde oturuyor ve sınıfta intizamın muhafazasile alâkadar oluyordu. Bir aralık talebeden biri ayağa kalkarak herkesin bir dakika kendisini dinlemesini rica ettikten sonra:

— Arkadaşlar! dedi. Hemen hepimiz burada paramızla okuyoruz. Bu verdiğimiz paraya mukabil mektebin de bize adamakıllı yemek vermesi lâzımdır. Tanrının günü suda haşlanmış lâhana, ıspanak yemekten canımız çıkıyor. Yaz kış mektebin kazanına sığır etinden başka et girmiyor. Lâzım olduğu kadar doymıyoruz, gıdamızı almıyoruz. Hepiniz resmî mekteplerdeki arkadaşlarla görüşüyorsuuz. Onlara baktıkça kendimizi paskalyada büyük perhize girmiş sanıyorum. Bunun çaresi bulunmak lâzımdır.

Mektepte en hayatî meselelerden birine temas eden bu beyanat derhal sınıfın ekseriyetinin alâkasını uyandırdı. Şişko Ali bu hitabyi:

— Yaşa be Halit:

nidasile alkışladı ve alınacak tedbirlere dair her kafadan bir ses çıkmağa başladı.

Bu bahsin sınıfta açılmasını esasen doğru bulmıyan Turan mümessil sıfatile söze karıştı:

— Arkadaşlar, bunu konuşmanın sırası değil; sınıfta gürültü çıkıyor. Benim ceza almağa niyetim yok. Binaenaleyh gürültüyü kesiniz ve dersinize çalışınız.

dedi.

Fakat bahis böyle en hararetli yerinde kesilmiye kimsenin gönlü yoktu. Turanın manî olmağa çalışmasına rağmen ilk söze başlıyan talebe devam etti.

Arkadaşlar, beni dinleyin! Diğer sınıflar da haber vererek hep berabera bir kere daha idareye müracaat eder, yemeklerin düzeltilmesini isteriz, Olmazsa Maarife şikâyet ederiz Daha da olmazsa bir gün yemekhanede hep birden...

Her ağızdan:

— Yaparız!

sesleri yükselirken Turan:

— Ey Halit, kes diyorum sana; yetişir artık!

diye bağırdı.

Ekseriyeti arkasında bulan ihtilâlci:

— Kesmiyeceğim, seni alâkadar etmiyorsa dinleme! diye kafa tuttu.

Turan sözünü dinletemediği için içerlemişti. Sonra, bu mesele patlak verdiği takdirde müdürün teveccühünü kaybetmekten de korkuyordu. Anî bir kararla:

— Ben sana gösteririm! tehdidini savurarak sınıftan çıktı ve beş dakika sonra müdürle beraber döndü. Doktor Vud, münakaşanın mevzuuna kat'iyen temas etmeksizin, sınıfta sükûnetin bozulmuş olmasından dolayı sebep olanları cezalandırdı.

Fakat mesele bu kadarla kapanmadı. Akşam paydosunda Halit, birçok arkadaşları önünde, Turanı:

— Casus! diye tahkir etti. Bu sözü takip eden yumruklar işin inzibat meclisine aksetmesini mucip oldu.

Müdür meselenin aslını Turandan dinlemiş olduğu için fazla tahkikata lüzum görmedi ve Halit inzibat meclisinin kararıyle bir haftalık tart cezası aldı.

*

Bu hadiseler sınıflarda iki partinin yeniden meydana çıkmasına sebep olmuştu. Bu meselede ekalliyeti teşkil edenler idareyle hoş geçinmekte menfeat bulanlardı. Fakat ekseriyet, arkadaşlarının kovulmasını haksız buluyor ve mektep idaresine atıp tutuyordu.

*

İşin dışarıya da aksetmesi üzerine bir sabah Maarif müfettişi Rasim Bey Koleçe geldi. Doktor Vud işini bilir bir adam olduğu için müfettişi en nazik iltifatlarla karşıladı ve bir aralık öğle yemeğinin itina ile hazırlanmasını idare mumuruna fısıldadıktan sonra müfettişi odasına aldı. iki saat konuştular. Müdür belâgatli kalemi hesap arile haftalık tabelayı müdafaa için nayli yoruldu, lâhananın ihtiva ettiği vitamin mikdarını ispata çalıştı.

Nihayet müfettişi kapıdan çıkardıktan sonra kısık bir lâ et kelimesile haç çıkarmayı da unutmadı.

(Devamı var)

Bu adamı bulana iki bin lira verilecek

Amerikada 2 milyon lira dolandırarak kaçmıştır, belki Türkiyededir!

Amerika polisi Türkiye zabıtasına müracaat ederek Valter Glyde Davis isminde bir dolandırıcının Türkiyede bulunup bulunmadığını sormuştur. Amerikan zabıtası bu dolandırıcıya dair malûmat veriyor.

"Valter Glyde Davis büyük işler yapan bir dolandırıcıdır. Bu adam evvelce bir inşaat ve ikrazat şirketinin reisi idi. Birçok kimselerden ikrazat suretile aldığı mühim parayı dolandırarak ortadan kaybolmuştur. Bu paranın miktarı bir milyon dolara baliğ olmaktadır. Bu adamın memleketinizde ve Avrupada emanet sandıklarına, bankalara külliyetli miktarda para yatırmış olması ihtimali pek kuvvetlidir.

Valterin yakalanmasına yarıyacak malûmat verene, yahut hükûmete teslim edene, şayet ölmüşse teşhisi hakkında malûmatı olanlara 1000 dolar 2000 lira verilecektir.

Nasıl adamdır?

Valter 51 yaşındadır. Fakat daha fazla görünmektedir. Boyu 5 kadem 10 inçtir. Ağırlığı 170 pavundur. Çehresinde göze çarpan bir çekingenlik ve ürküntü vardır. Benzi açık sarıdır. Gözleri mavimtiraktır. Saçları koyu siyahtır. Alnında bir çizgi vardır. Gerdanı dolgun ve kalındır. Ensesi omuzlarına kadar yaygın ve değirmidir. Yürürken vücudu kalçalarından itibaren ileri doğru meyleder. Söze başlarken dudaklarını bir kaç kere ve gayet belli surette oynatmak âdetidir. Bir elinin şehadet parmağı ucunda bir yara nişanesi vardır.

Kıyafeti gayet düzgün ve gayet temizdir. Pek derin tetkikatla meşgul gibi görünür. Pek asabidir. Ikide birde kollarını kavuşturmak âdetidir. Bıyık ve sakal uzatmış olması ihtimali ardır. Çok elma yer, bulundu

Meşhur dolandırıcı Glids Davis

ğu memleketlerde burun ve boğaz mütehassıslarına müracaat eder. Muayenehanelerde ve bazı yerlerde ceketini çıkarıp öyle oturur, daima kurşun kalemle yazı yazar. Iyi otel ve apartımanlarda yaşamağı pek sever. Her şeyi garsonlara aldırtır. Amerikadan aldığı pasaportun müddeti 11 haziran 1932 tarihinde bitmiştir. „

Kara kedi

Bir Bulgar gazetesi Türkler aleyhinde tahrikât yapıyor!

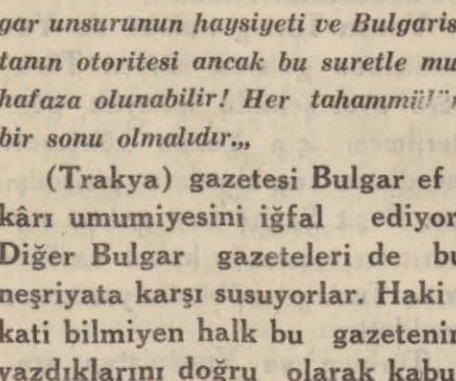

Trakya gazetesi = Kara kedi

Bulgaristanda çıkan (Trakya) gazetesinin 4 teşrinisani 1932 tarih ve 499 numaralı nüshasında şu satırları okuyoruz:

"Türkler hususî bir kanunla İstanbulda pek az kalan amele ve sanat erbabı Bulgarları da tardediyorlar. Bu yetmiyormuş gibi son zamanlarda Bulgar mekteplerini kapıyarak Bulgar çocuklarını Türk mekteplerine gitmiye mecbur ediyorlar...

"Buna karşı mukabeleibilmisil lâzımdır. Kamayı kama çıkarır. Bulgar unsurunun haysiyeti ve Bulgaristanın otoritesi ancak bu suretle muhafaza olunabilir! Her tahammül'ün bir sonu olmalıdır.„

(Trakya) gazetesi Bulgar efkârı umumiyesini iğfal ediyor. Diğer Bulgar gazeteleri de bu neşriyata karşı susuyorlar. Hakikati bilmiyen halk bu gazetenin yazdıklarını doğru olarak kabul ediyor.

Türkiyede hangi Bulgar mektebi kapandı? Küçük san'atları Türklere tahsis eden kanuna gelince, Bulgaristanda da bu gibi işleri ecnebiler yapamamaktadırlar. Yanında ecnebi işçi çalıştıranlar cezalandırılmaktadır.

Sonra bilfarz Türkiyede umumiyetle ecnebiler hakkında şu veya bu tarzda bir karar ittihaz edilir ve bu karar tabiî olarak Bulgar tebaasına da teşmil olunursa bundan dolayı Bulgaristandaki Türk ekalliyetlerinin ne mes'uliyeti olabilir? (Trakya) gazetesi Türkiyedeki Bulgar tebaası ile Bulgaristanda Bulgar tebaası Türkleri ayni hukukî vaziyette telâkki etmektedir?

Yeni Filimler

Artistik Sinemasında

64

KARMEN

Jeorges Bizet'nin lâyemut ve ilâhî operası

Prosper Merime'nin eserinden iktibas edilip cihanda sayılı bestekârların ilk sırasında bulunan Bizet'nin bu şaheserini biraz musiki muhibbi olup da bilmiyen cihanın hiçbir tarafında yoktur. "Karmen„ doyulmaz bir aşk terennümü, sıcak İspanyol kanının çalparalarla kulaklarda ebedî bir akis bıraktığı zir zafer teranesi, bir enin ve iştikâ, tek bir kelime ile, insanı gaşyeden lâhuti bir musiki şiiridir. Bu musikinin ifade ettiği mana karşısında, yazıların ifadesi, bir ediple bir çocuk lisanı arasındaki fark kadar acizdir. "Karmen„ in şakrak çalparalarının seslerini duyup da yerinden sıçramamak, Jozenin tazallümü karşısında derin bir teessüre mağlûp olmamak için, insan, hissini inkâr etmelidir. Bu lâyemut eser şimdiye kadar belki onlarca defa sessiz olarak filme alınmıştır.

Ruhu, bütün musikiden ibaret olan bu emsalsiz aşk faciasının, sessiz, sözsüz iraesi, mevzuun kudretine ve sinemaya bir orkestra refakat etmesine rağmen gayri kabili telâfi bir noksan göstermekte idi. İşte, "British International Picture„ sesli sinema sayesinde bu azim noksanı ikmal ederek "Karmen„ i lâyık olduğu bir şekilde meydana çıkarmıştır.

"Karmen„ etrafına bütün aşk, hayat ve bahar saçan, fakat, aşkına mağlûp olanları bir müddet sonra başka birinin aşkıyle ezip kahreden müstesna bir İspanyol çingenesidir.

"Karmen„ çalışmakta olduğu bir tütün fabrikasında, bir kavga esnasında, elindeki bıçakla işçi kızlardan birini yaralar. Onu tevkif eden Joze, isminde bir asker muhafazasına memur edilir..

Joze, hemen Karmenin sihrine mağlûp olur ve onu kaçırdığın dan dolayı hapsedilir. Hapisten çıktıktan sonra ilk işi Karmeni arayıp bulmak olur. Fakat, kahpe kız, şimdi, Jozenin mülâzımının kalbini tutuşturmuş, alevlerini seyretmekle meşguldür. İki rakip erkek biribirile düello ederler ve mülâzım ölür. Joze için artık kaçmaktan başka çare kalmamıştır. Karmen, ona mensup olduğu kaçakçılar çetesine iltihakı teklif eder. Joze tekrar kör aşkı yüzünden bunu kabule mecbur olur..

Karmen, yeniden, delicesine,

Yarından itibaren Artistik Sinemasında gösterilmiye başlanacak olan meşhur (Karmen) filminden bir sahne

bir buğa pehlivanına âşık olmuştur.. Müsaraa günü gelir.. Eski millo meydana atılır ve buğayı mağlûp eder. Karmen kendinden geçip yeni âşıkını alkışlara garkeder..

Uğrunda şeref, namus ve hayatını feda ettiği mabudesinin kahpeliği karşısında Joze daha fazla tahammül edemez, kendinden geçer, hançerini çekerek üzerine atılır...

Şimdi, onu, iki jandarma, ağlıyarak üzerine kapandığı, ve aşkına, âşıklarına her şeye ebediyen veda eden sevgilisinin cesedinden zorla ayırıp hapse sürükle mektedirler..

Filmde İspanyol şarkıları, buğaları, İspanya manzaraları, buğa döğüşleri ayrıca birer zevk menbalarıdır..

İnhisarlarda dört ay zarfındaki alış veriş

Bu yıl haziranından eylül ayına kadar dört ay içinde tütün inhisar idaresinin Istanbul' Izmir, Samsun ve Adanadaki fabrikalarile Bitlis, Diyarıbekir, Malatya ve Urfa atelyelerindeki imalâtın yekûnu 3,707,864 kiloyu bulmuştur. Bunun 934,483 kilosu tütün, 2,873,381 kilosu cıgaradır. Geçen yıl bu müddet zarfında 3,239,619 kilo imalât yapılmıştı.

Bu dört ay içinde ecnebi memleketlere. 4,193,605 kilo yaprak tütün ihraç edilmiştir. Gene bu müddet zarfında bütün Türkiyede 69,294 kaçak tütün ve sigara 42,795,354 yaprak sigara kâğıdı ile 290 adet tütüncülüğe ait yasak âletler yakalanmıştır.

Bu senenin haziran, temmuz, ağustos ve eylül aylarında memleketimizde müskirat inhisarı mamulatından 3,373,217 lira kıymetinde 3,139,122 kilo soma, ispirto, ve içki satılmıştır. Aynı müddet zarfında memleketin her tarafında hususî fabrikalar tarafından 1,726,552 kilo rakı,33327 kilo konyak imal edilmiştir. Müskirat inhisarı bu müddet zarfında 13,198 kilo kaçak soma, ispirto rakı şarap ve likor ile 39 taktir altı yakalamıştır.

Gene bu müddet zarfında memleket dahilinde 65,729,772 kilo tuz satılmış, muhtelif memlehalarda 57,348,972 kilo tuz çıkarılmıştır.

Memleketimizden harice de tuz ihrac edilmektedir. Haziran-Eylül 932 aylarında Yugoslavyaya Izmirdeki çam altı memlehasından 15 bin kilo tuz ihrac edilmiştir.

Bu dört ayda memleket dahilinde 52161 kilo kaçak tuz yakalanmıştır.

inhisarlar müdürü ve idarelerin tevhidi

Karadeniz vilâyetlerinde bir teftiş seyahatine çıkmış olan Inhisarlar umum müdürü Hüsnü Bey yarın şehrimize geleçektir.

Inhisar idareleri merkezlerinin tevhit kadrolarının kat'î bir hale getirilmesi için yaniden tetkikat yapılmasına karar verilmiştir.

Diğer taraftan inhisarlarda tetkikat yapması için hükûmetimiz tarafından çağrılanAmerikalı mütehassıs aybaşında şehrimize gelecektir. Mütehassıs buradan doğru Ankaraya giderek inhisarlar vekâletile temas ettikten sonra tekrar Istanbola dönecek ve inhisarlar idaresine ait fabrikalarda ve inhisar idarelerinde tetkikat yaparak bir rapor hazırlıyacaktır. Bu tetkikler bir ay sürecektir. Mütehassıs raporunu hükûmete verecek ve Ankarada çalışacaktır.

Türkiye — Ermenistan

Ermenistan hükûmetinin resmî gazetesi, (Sovyet Ermenistan) Türk Cümhuriyetinin yıl dönümü münasebetile Gazi ve İsmet paşaların ve hariciye vekili Tevfik Rüştü beyin resimlerini neşretmekte ve yazdığı bir başmakalede Türkiye cümhuriyetinin yaptığı büyük inkılâplardan uzun uzadıya bahsetmektedir. Türkiyenin iktısadî, siyasî ve içtimaî muzafferiyetleri hakkında takdirkârane bir lisan kullanmaktadır.

Mezkûr gazete diyor ki:

"Komşumuz olan Türkiye cümhuriyeti bu gün mevcudiyetinin onuncu senesini idrak etmektedir. Bu gün ayni zamanda Sovyet Cümhuriyetleri de Türkiye dostluğunun bir merhalesidir.„

Taksiler bir renge boyanacak

Istanbul belediyesi taksi otomobillerinin aynı renkte boyanmasına karar vermiştir.

Bütün taksi otomobilleri koyu bir renge buyanacaktır.

Amerikaya şarap satabilecek miyiz?

Amerikada içki memnuiyetinin kalkması hakkındaki teşebbüsler devam ederken müskirat tacirleri de faaliyete geçmişler ve Avrupadan bir çok şarap ısmarlamağa başlamışlardır. Bu meyanda bir kaç Amerikan sermayedarı da memleketimizdeki şerap tacirlerile temasa geçmişlerdir.

Öğrendiğimize göre Amerikalılarla uyuşulduğu takdirde pek çok şarap satılabilinecektir.

Hayvan Borsası Resmi

Hayvan borsasında şimdiye kadar borsa resmi kıymet üzerinden alınıyordu.

Fakat son aylarda hayvanlardaki kıymet çok azaldığından borsa resmide azalmıştır. Borsa idare heyeti son içtimaında bu vaziyeti müzakere etmiş ve hayvan borsasının varidatını artırmak maksadile, borsa resminin siklet üzerinden alınmasına karar vermiştir. Karar vekâlete gönderilmiştirr. Vekâletçe tasdik edildikten sonra tatbik edilecektir.

SPOR

Uşakta Stadyom

Belediyenin yaptırdığı stad bütün gençliği sevindirdi

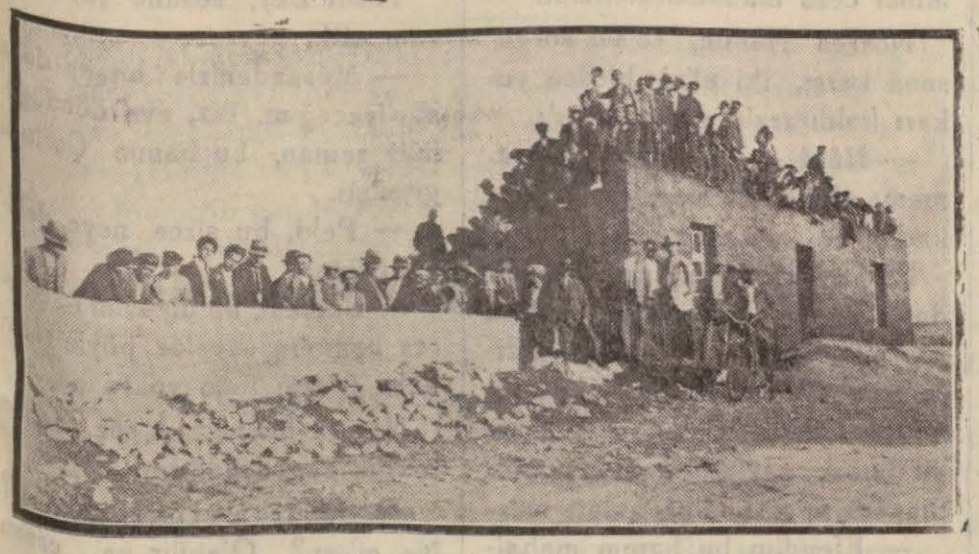

Uşak stadyomu inşa halindê iken

Uşak hususî muhabirimiz yazıyor:

Uşakta bir gençlik mabedi vücuda getirmek üzere senelerdenberi taşınan bir arzu ve güzel tasavvurlar vardı. Fakat bunların hiç birisi maalesef tahakkuk sahasına bir türlü çıkarılamıyordu. On seneyi mütecaviz bir zamandanberi Uşaktaki spor ve gençlik hareektleri devam ediyor ve bu uğurda özlü emekler sarfolunuyordu. Sporun taammüm ve inkişafı her şeyden evvel spor sahalarının vücuda getirilmesi ile kabil ve ona vabeste idi.

Uşakta Türkiye idman cemiyetleri ittifakı tarafından bir idman mıntakası vücuda getirilmiş, sporumuza daha salim ve daha esaslı bir yol verilmiş, normal vaziyetinin idamesine çalışılmıştı. Fakat spor muhitinin her günkü sözü ve samimî temennileri meyanında daima stadyom gördük. Bu, her sporcunun dimağında bir fikri sabit halinde dolaşır dururdu. Spor hamilerile vaki temaslarda daima bu cihetin temin ve bir an evvel memleketteki canlı spor faaliyetinin en asrî ve fennî şekilde ilerlemesi mevzuu bahsolunurdu. Şimdi Uşak belediye tarihinde Tirit oğlu Alâettin Beyin yapmış olduğu işler ve bıraktığı güzel eserler arasında en ön safta stadyom gelmektedir. Dünün tasavvur halinde bir fikri olan stadyom bugün bir hakikat olarak karşımıza çıkmış, beyaz çehresile heybetli bir mabet olduğunu her an gözlerde canlandırmak fırsatını vermiştir. Bugün şehrimizde güzel bir stadyom yapılmış etrafı taş duvarla tahdit edilmiş ve içerisine güzel bir tribün de konulmuştur. Stadyomun haricî manzarası ve içerisinin mükemmeliyeti gençliğin bu yerden ne dereceye kadar istifade edebileceğini çok açık bir surette göstermektedir.

Şehrimizde Türkiye idman cemiyetleri ittifakının yedi senelik bir mıntakası vardır. Kuruluşu tarihinden bugüne kadar bu spor işlerimizi tabiî vadide yürütmüş hayatiyetini daima muhafaza etmiş klüplerimizin ilerlemesi noktasında onlara daima zahir olmuş temsil kudreti itibarile iyi bir tesir yapmış ve idman ittifakı merkezinde kudretini bihakkın göstermiştir. Mıntaka merkez heyetinin bu faaliyeti yanında teknik bir heyet olan futbol heyeti de boş durmamış spor harekâtını tanzim ve bu nokta üzerinde daima nazım mevkiinde kalmış futbolümüzün bugünkü mevcudiyetini almasında esaslı bir âmil ve saik olmuştur. Tertip eylediği maçların tenevvüü ve mıntakanın haricen temsili ve federasyon nezdindeki isabetli ve esaslı teşebbüsleri bu heyetin bariz hususiyetlerindendir. Uşak stadyomuna bugün on beş bin lira kadar para sarfedilmiştir. Yapılan ameliyenin büyüklüğü verilen emeğin derecesini gösterir. Bu stadyoma ne hususî muhasebe ve ne de ittifak umumî merkezi yardım yapmamıştır. Bu, Uşak belediyesinin gayretinin ve yaptığı büyük yardımın güzel bir eseridir.

Uşak belediye meclisi sporcu gençliği her an himaye ve onlara zahir olmağı prensipleri cümlesinden görmüş ve alâka ve yardımın en büyüğünü yapmıştır.

Şu günlerde şehrimiz spor mahafilini sevindirecek hâdiseler de olmuştur. Bura idman mıntakasının umumî merkezinden aldığı bir haberde mıntakaya yardım yapılacağı bildirilmiştir. Bu yardımın zamanı çoktan gelmiştir. Yapılacak münasip bir yardım gençlik mabedini tamamen ikmal ve intaca vesile olacak Türk sporru da en güzel bir stadyom kazanmış olacaktır. Alâkadarlar Uşak mıntıkasında vücude getirilen stadyomu görürlerse yardımın bu mıntıkaya ne kadar lâyık bulunduğunu teslim ederler.

Çalışan bir gençlik, çalışkan bir mıntaka var. Türk sporundan beklediğimiz faydaların hasıl olmasına artık hiçbir engel kalmıyacaktır.

Uşak stadyomuna yardım hususunda en büyük tehalük gösterileceğinden şüphemiz yoktur.

Yusuf Ziya

Bu akşam mıntakada toplanma var

Üç gün evvel yapılan Istanbul mıntakası kongresinde seçilen yeni heyet bu akşam toplanarak çalışma tarzlarını tesbit edeceklerdir. Bu arada biran evvel başlaması lâzım gelen lik maçları meselesi de konuşularak bir karara bağlanacak ve yeni fikistür tanzim edilecektir.

Bütün Avrupa sporu heyecan içinde

Avusturya - ingiltere maçını hangi taraf kazanacak ?!

Maçı seyretmek için şimdiden yayan olarak yola çıkmış meraklılar var

Geçenlerde yedi kânunuevvelde Londrada karşılaşacak olan Avusturya - Ingiltere Millî futbol takımları maçının bütün Avrupada nasıl büyük bir heyecanla beklendiğinden ve Ingilizlerin nasıl ciddî bir çalışma ile hazırlandıklarından bahsetmiştik. Bu gün 7 kânunuevvele hemen hemen iki haftalık bir zaman kalmıştır. Bu itibarla bütün futbol âlemini meraktan çıldırtacak bir dereceye getiren bu mühim maçın vereceği neticeyi anlamak artık sayılı bir gün meselesi haline gelmiş bulunmaktadır.

Nasıl heyecan duyulmasın ki Avusturya ile Ingiltere futbolünün karşılaşması her şeyden evvel Merkezî-Avrupa futbol sistemile, bütün Avrupaya meydan okuyan ingiliz sisteminin karşılaşması demektir. Ve bu sistemle beraber yalnız (22) oyuncu değil iki tarafa mensup futbol üleması da fikren çarpışmış olacaklardır.

Fakat ne yazık ki maçta hangi taraf kazanırsa kazansın bu kazanmayı hakikî bir kazanma, bir sistemin ve fikrin zaferine kat'î bir misal olarak kabul etmenin imkânı yoktur.

Çünkü maç evvelâ bitaraf bir sahada yapılmaktadır. Sonra sahanın mevsim dolayısile berbat bir zamanına rastlamaktadır. Bu itibarla Avusturya millî takımı evvelâ yabancı bir sahada oynamak sonra ingilizlerin lehine fakat kendilerinin aleyhine olacak bir takım hava şartlarile yadırgamak ve oyunundan kaybetmek mecburiyetindedir.

Demek oluyor ki Avusturyalıların daha maçtan evvel kaybettikleri esaslı ve mühim şeyler vardır. Eğer Avusturya takımı bu şartlara rağmen maçı kazanmayı becerebilirse kazanâcağı büyük şeref iki misli bir kıymet taşıyacaktır. Ingilizler maçın Londrada yapılmasını kabul ettirmek ve maç tarihini de kânunuevvele rast getirmek hünerini göstererek maça tekaddüm eden manevraların en maharetlisini tatbik etmiş oluyorlar.

Geçenlerde merkezî Avrupanın futbol diktatörü mösyö Hugo Mayzelin intişar eden beyanatında da bu hünere dair fikirlerin çok iyi ifade edilmiş olduğu görülüyordu.

Avusturyanın ne kadar müşkül şartlar içinde bu maça hazırlandığını söyliyen bu sayılı adam pek haklı olarak:

— Kim kazanırsa kazansın... Bu netice iki sistem için de katî birşey ifade etmez ve Avusturyalılar da, Ingilizler maçı kazandıkları tatkdirde, halkın hoşuna giden kombinezonlu sistemlerini terekedecek değillerdir, diyordu.

Gene ayni zatın sözlerine göre bu temasın kat'î bir netice vermesi için iki takımın müsait bir zamanda ve bir bitaraf sahada lâakal iki defa karşılrşması lâzımdır.

Futbol diktatörünü bu sözlerinde çok haklı bulmamak mümkün değildir. Bununla beraber biraz da itiraf etmelidirki, maç üzerinde söylenen bütün sözler, yürütülen bütün hükümler maçın hakikî cephesini açmasına rağmen ehemmiyetini azaltmamakta bilâkis heyecanı bir kat daha arttırmaktadır.

Bizim fikrimize göre hafif bir farkla bu maç Ingilizler tarafından kazanılırsa bu kazanma bir azda tabii gürülecek fakat aksi vaziyette Avusturya milli takımının ve dolayısile merkezi Avrupa fitbolunun kazanacağı şeref ve kıymet fevkalâde bir şeref ve kıymet olacaktır.

Avusturya muhacimlerinden Vogel heyecanlı bir maçta — Avusturya millî takımının en emektar müdafii Blûm bir vuruş esnasında — Merkezî Avrupanın futbol diktatörü Hugo Mayzel

Balıkesirde kongre

Balıkesir idman mıntakası kongresi merkez kulüpleri ile mıntakaya dahil şehirlerin kulüpleri murahhaslarının iştirakile toplanmış, raporlar tetkik ve güreş heyeti raporu bilhassa tenkit edilmiştir. Iki maruf pehlivanın amatörlükten çıkarılmasına bazı murahhaslar itiraz etmişler, güreş heyeti reisi de buna cevap vererek bu güreşçilerin profesyonelliğinde israr etmiştir.

Adanada atletizim

Adanada spor faaliyeti şayan dikkat surette artmıştır. Burada futbol kadar atletizim işlerinede ehemmiye verilmektedir. Geçen gün ilk defa uzun bir sokak ve kır koşusu yapılmış ve beş bin küsur metrelik bu koşuya Istanbulda nadir tesadüf edilecek derecede bol bir atlet kafilsi iştirak etmiştir. Halk ta koşuyu büyük bir lezzet ve alâka ile takip etmiştir.

Mektep kitaplarının fiyatı fazla değil midir?

Iki partiye ayrılan kitapcıların bu hususta ki fikirleri muhteliftir

" 10 kuruşa mal olan kitabı 11 kuruşa vermek mümkündür. Yüzde on kârla.. „

Babıâlide kitapçılık işlerile meşgul tabiler iki kısımdır. Bir kısım bir şirket kurmuş vaziyettedirler. Bu itibarla vaziyet, birbirine oldukça zıt kanaatlar taşıyan iki cereyan doğurmuştur. Bu cereyanın tarzları nedir bilmiyoruz. Fakat faydası barizdir. Bu bariz fayda, iki kısmın birbirleri aleyhine fakat halkın lehine olarak büyük bir dikkat ve itina ile birbirlerini kontrol etmeleri ve bu kontrol neticesini de derhal alâkadar makamlara bildirmeleridir! Formaları eksiltilen, puntoları küçültülen ve bu itibarla Devlet matbaası tarafından tayin edilen fiyatlardan aşağıya satılması icap eden dört beş mektep kitabının, fiyatlarında yapılan tashihat ta hemen hemen tamamile bu kontrolun neticesi sayılabilir.

Dün de işaret ettiğimiz gibi mektep kitaplarına fiat, Maarif vekâleti namına Devlet matbaası tarafından elde mevcut bir barem cetveline tevfikan konulmak tadır. Bu barem cetvelinin daima isabetli olup olmadığı ayrı mesele.. Işin daha ehemmiyetli bir noktası şudur: Fiyat takdir edilen kitapların bilâhara tadilâta uğradıkları ve fiyatlarını azaltacak yeni bir şekil aldıkları vakit tekrar Devlet matbaasına gönderilerek tetkik ettirilmek mecburiyetinde bulundurulmamaları...

Bu itibarla böyle vaziyetlerde btün mesele, biraz tabilerin vicdanına, kısmen de böyle kitapların Maarif vekâletinin ve müfettişlerinin nazarı dikkatini celbetmesine kalmaktadır.

Devlet matbaası müdürü Hamdi Emin Beyle dün tekrar görüştük.Bize uzun izahat verdi ve anlattı ki Devlet matbaasının bu işde oynadığı rol Baremin tatbikcisi olmak ve Maarif vekâletinin tavzif etmesi dolayısile kendisine gönderilen kitaplara fiat koymaktan ibarettir. Kitapları kontrol işi kendisine teallûk etmez. Eğer bir müracaat veya ihbar olursa işi tetkik eder ve icap ederse fiatleri tashih eder. Netekim muhtelif tabilerin ihbarı üzerine muhtelif kitapların fiatleri tashih olunmuştur. Fakat bu arada fiatleri tashih edilmesi icap eden başka kitaplar piyasada mevcut mudur, değilmidir? Bunu kendisinin takip ve kontrol etmesine imkân yoktur. Esasen bu işle vazifedarda değildir.

Tabiler ne diyorlar?

Dün Suhulet kütüphanesi sahibi Semih Lütfi Beyin sözlerini yazmıştık. Semih Lütfi Bey şirkete dahil olmayan kitapcılardandır. Ez cümle diyordu ki:

"Bu vaziyet daha zivade ve belki en ziyade ilk mektep kitapları için mevzubahstır. Meselâ eskiden bareme göre 38 buçuk kuruş fiyatı olan bir kitap bu gün aynı fiyatı muhafaza ediyor. Bu kitabın yeni tab'ında aldığı şekle göre fiyatı 29 kuruş olmalı idi. Aradaki bu vaziyet değişikliğinin gözetilmemesi yahut gözden kaçması bir senede çocuk velilerinin 80 bin lira zararına olduğu kanaatındayım. Bu miktar iki senede 160 bin lira eder. Zararın büyüklüğünü bir düşününüz."

Halit bey ise..

Dün de şirkete dahil kitapçılardan muallim Ahmet Halit beyle konuştuk. Bu neşriyattan ve dedikodulardan çok müteessir görünen Ahmet Halit bey de şunları söyledi:

"— Meşhur bir hikâye vardır. Şu herife seksen değnek atın.. Diye emreden kabadayıya adamcağız "Efendi galiba sen sayı nedir bilmiyorsun!„ diye zarif bir nükte yapmıştır.

Bütün Babıâlî caddesi bir senede ancak 160 bin liralık ilk mektep kitaplarının cirosunu yaparken bir senede ancak 10 bin tane satılan ve 28 kuruş yerine 38 kuruş fiat konulan kitaptan dolayı çocuk velilerinin uğrıyacakları zarar 80 bin lira değil belki bin lira olur!

Bu kabil formaları azaldığı halde fiatı azalmamış hemen bir tek kitap yoktur.

Bu sene yeni basılan bir coğrafya kitabına kitapçı fazla fiat koymuştu. Liste çıkacağı sırada kitap hazır değildi. Kitap tamamlanınca konulan fiatın fazlalığı anlaşıldı. Devlet matbaası derhal işe vaz'ıyet ederek fiatı indirdi ve derhal bütün mekteplere de tamim etti. Gerek talim ve terbiye heyeti gerek Devlet matbaası her dakika kitapları kontrol etmekte ve vazifelerini yapmaktadırlar.

Bu işin asıl zaif noktası şudur:

Tabiler ellerinde olan ve olmıyan sebeplerle kitaplarını zamanında basmazlar. Tam Maarif vekâleti listesini neşredeceği sırada matbaaya verirler. Liste basılacağı sırada kitap henüz basılmamıştır. Kitapçı sızlanmıya başlar. Ona bir suhulet gösterilir. Bir taahhütname istenilir. Kitapçı taahhütnameyi verir. Buna göre de fiat konulur. Sonra kitaplar bir iki forma noksan olunca bugün iddia edilen fiat farkı meydana çıkar.

Benim fikrimce kimin kitabı olursa olsun vekâlet kitabın tamamı gelmedikçe fiat koymamalıdır. O zaman hiç bir haksızlığa meydan kalmaz.

Kitaplarda tadilâta gelince esasen bundan sonra değişecek punto kalmamıştır. Her kitap tabiî halini bulmuştur.

Evvelce kalın puto ile basılan ve bu yüzden yeni tab'ında küçük harfle basılarak forma adedi azalan bir kaç kitabın fiatı yeni listede azaltılmıştır.

Netice bu iş bir mesele olacak mahiyette değildir. Esasen bizim memlekette herkes sinemaya, eğlenceye, Yo-Yo ya seve seve para verir, kitaba gelince fiatını sorarken ilk söz olarak:

— Ceremesi kaç kuruştur? der!

Halkın kitaptan ve okumaktan ürktükleri bir sırada bir de kitap pahalılığından bahsedecek olursak korkarım ki gazeteleri bile okumamıya başlarlar. Onun için bindiğimiz ağacın dalını kesmiyelim.

— Fiatları indirilmiş kitaplar var mı?

— Fiatı 42 den 29 kuruşa indirilmiş bu sene kitaplar vardır. Fakat böyle iki kitabın 224 sayıfası olan 42 kuruş 160 sayıfası olan 29 kuruştur. Demek ki kitap pahalı iken forma adedi de fazla olduğu için kitapçı bundan kâr etmiş değildir.

Burada mühim bir noktada şudur:

Evvelce basılan kitapların orijinalleri tek tek olduğu için talim ve terbiye heyetinde kontrol edecek bir nüsha bulunmazdı.

Iki senedenberi basılacaklardan ikişer tane daktilo edilmiş müsvedde isteniyor. Binaenaleyh bunlarla kitabın tatbiki kabil olabiliyor. Esasen bizim bir kitabı tadil etmeye hakkımız yoktur. Esaslı bir tadil yapılınca vekâlete yollamek mecburidir. Basılınca da fiat takdiri için Devlet matbaasına gitmek lâzımdır, Şikâyeti mücip nokta büyük sarf, küçük sarf meselesi idi. Bu da bugün için kalmamış vaziyettedir.

Suleyman Şevket beyin kitabı

Yeni harflerle tab'ında 75 kuruştan 132 kuruşa çıkarılan Süleyman Şevket beyin "Güzel Yazılar„ının dördüncü cildi meselesine gelince bu mesele hakkında da Ahmet Halit Bey şunları söylüyor:

— Hiç bir muharrir kendi kitabına kendisi fiat koyamaz. Muhakkak Devlet matbaasının görmesi ve her sene teşekkül eden beş kişilik komisyonun bunu imzalaması şarttır. Matbaa bu hususta gayet basiretkârane hareket etmektedir.

Aynı mesele hakkında Devlet matbaası müdürü de bu kitaba muharriri tarafından fiyat konulduğunu temin edecek bir şey olmadığını söylemektedir. Kitabın üzerinde hiç bir fiyat yoktur ve kitap kitapcılarda Devlet matbaasının kitap cetvelindeki fiyat üzerinden satılmaktadır Hamdi Emin Bey Süleyman Şevket Beyin kitabına fiyat koyması ihtimalinide doğru bulmuyor. Süleyman Şevket Beyin vaktile bu işlerin şeklini tesbit eden komisyonda aza bulunduğunu söyliyor.

Semih Lütfi Bey ne diyor

Dün Semih Lütfi Beyle de konuştuk. Dediki:

— "Bizim Abdulkadir Sadi Beyin cuğrafiyaları çıktı. Eskiden dördüncü cildinin fiyatı 41 beşincinin fiyatı 50 kuruştu. Fakat yeni tab'ında şekil değişmişti. Bunların otuzar kuruşa satılması lâzımdı. Devlet matbaası bize derhal tebliğat yaptı. Halbuki şirketin buna benzer binlerce kitabı var. Bu dikkat ve alâka niçin onların kitapları hakkında da tatbik olunmuyor. Bunu takdirinize bırakıyorum.

Bazı fiatların eskisi gibi kalması onların bu fazla fiatlı kitaplar üzerinde tabiî suretten fazla iskonto yapmalarına imkân vermiyor. Bu da halkın da, taşra bayilerinin de, vekâletin de müşkül mevkide kalmasını icabettiriyor. Bir listedeki fiata bir de yapılan iskontoya bakıyorlar ve aradaki farkın karşısında şaşırıp kalıyorlar.„

En kestirme çare

Kitap işlerile alâkadar üçüncü kısım zevata gelince bunlar da gelecek sene bu vaziyetin olmıyacağını ve mektep kitaplarının sadece Devlet matbaası tarafından basılması cihetine gidilmekte olduğunu işaret ediyorlar ve bu takdirde mektep kitaplarının bir hayli ucuzlıyacağını iddia ediyorlar ki Devlet matbaası müdürü Hamdi Emin B. de bu hükümleri teyit etmektedir. Filhakika bir mektep kitabına fiat takdir edilirken müellif hakkı da dahil olduğu halde kitabın maliyet fiatına, kitapçının kazancı ve masrafları karşılığı için bir misli zammedilmektedir. Bu suretle meselâ 10 kuruşa satılması icabeden bir kitap 20 kuruşa satılmaktadır. Halbuki Devlet matbaası maliyet fiatına bir misli değil ancak yüzde on ilâve etmektedir ki bu hesaba göre 10 kuruşa malolan kitabı 11 kuruşa satın almak mümkün olmaktadır.

— Hayır!

Yusuf Bey, sözüne şöyle devam etti:

— Müsaadenizle birşey daha söyliyeceğim. Biz, eve döndüğümüz zaman, bu hanım Çorluya gitmişti.

— Peki, bu sizce neye delâlet ediyor?

— Bilmem, ne diyeyim?.. Nevres hanımın evvelce böyle şeyhate çıktığı filân yoktu da...

Nevres hanım, bu söz üzerine tekrar ayağa kalktı:

— Bundan ne çıkar, efendim? Ne çıkar? Olabilir ya, canım istemiş, icabetmiş, Çorluya gitmişim! Eşyanın çalınması yahut kaybolmasile bunun ne münasebeti var?

Reis, Yusuf beye sordu:

— Siz, anahtarı hanıma teslim ettiğinizi söylüyordunuz. Geldiğiniz zeman . o...

— Efendim, hanımın bir de oğlu var. Evinde yalnız değil!

— Do'ayisile hanım orada bulunmadığı sırada üvey oğlu gözetecekti demek... Peki, çağırın şahidi!

Şahit Sırrı bey geldi. Yusuf beyin eşyasının Nevres hanım tarafından çalındığı hususunda hiç bir şey bilmediğini, yalnız evin kapısında, penceresinde bir zorlanma eseri görmediğini anlattı.

Nevres Hanım, kendisinin de oğlunun da hırsızlıktan haberleri olmadığını kaydederek, şu düşünçeyi ileri sürdü:

— Dışarıdan kilide birisinin başka bir anahtar uydurmadığını, kapıyı maymuncukla açmadığını kim iddia edebilir? Eşya kaybolmuşsa, mutlaka bizim mi almış olmamız lâzım gelir?.. Doğrusu, komşu hatırı için anahtarı aldığıma, evi gözetmeyi vaddettiğime binkere pişman oldum. Ben nebilirdim başıma böyle bir şey geleceğini bundan sonra tövbemi, tövbe! Kim bir şey emanet etmeye kalkarsa, reddedeceğim. insan, boşuna şüphe altında kalıyor böyle işte! Mudde umumi, Nevres hanımın beraatını istedi. Mahkemede eşyayı çaldığına dair hiç bir delil bulunmadığından, ittifakla beraat kararı verdi. Nevres hanım teşekkür ve dua ederek, mahkeme salonundan çıktı. Çıkarken şöyle söylediği işitildi:

— işin doğrusu, ergeç meydana çıkar böye işte doğru yoldan ayrılmayan insana hiç bir zarar erişmez!

ikinci Ceza Mahkemesinde

Nevres H., haşa ben hırsızlık etmem, dedi

Bir ev kendisine teslim edilmiş, bu evden eşya çalınmış ... Hanım beraet etti

Yusuf Bey davacı, Nevres Hanım da dava edilen.. Dava, ikinci ceza mahkemesinde.....

Nevres Hanım, reisin sorgusuna karşı, iki elini birden yukarı kaldırarak, şöyle diyor:

— Hâşâ,... hâşâ! Kabul etmem, efendim. Ben, bu yaşıma kadar böyle birşey yapmadım!

Nevres Hanımın şimdiye kadar yapmadığını ve bundan sonrada yapmıyacağını söylediği şey: Hırsızlıktır. Komşusu Yusuf Bay, onun, kendisine ait bazı şeyler çaldığını iddia ediyor ve şunları anlatıyor:

— Efendim, bu hanım mahallede komşumuzdur. Biz, bir yere gidiyorduk. Ev kimsesiz kalmasın, soyulmasın, diye anahtarı kendisine teslim ettik, evi gözetmesi ricasında bulunduk.

Halbuki, bir müddet kaldığımız yerden dönünce, bir de ne görelim?... Ev soyulmuş!

— Neyiniz çalındı?

— Mutbaktaki bakır takımları....

Muhakemeyi dinliyenler arasında, ayakta duran bir hanım, elini uzattı, yusuf Beyin kolunu dürttü. Şöyle söyledi:

— Çamaşır takımları da var!

Yusuf Bey, ilâve etti:

— Evet, çamaşır takımları da var!

— Peki, bu Hanımın çaldığına nereden hükmediyorsunu?

— Şu cihetten ki evin kapısının veya penceresinin zorlandığını gösterecek hiçbir emare göremedik. Eh, içeriye dışarıdan bu şekilde girilmediğine göre, içerideki eşya, ne şekilde dışarıya çıkmış olabilir? Evin anahtarı hanımda!

— Çalınan eşyayı sonradan bulamadınız, değil mi?

Yunan Londra konsolosluğu

Yunanistanın Istanbul baş konsolosu M. Triyandafılakos Londra baş konsolosluğuna tayin edilmiştir. Yerine yeni bir konsos tayin edilinceye kadar Istanbul Yunan baş konsolosluğuna Atina haricive nezareti şeflerinden M. Kapsalis vekâlet edecektir.

Gazi Hz.nin musiki hakkındaki yüksek mütalâaları

Konservatuvar mütehassısı şerefine verilen ziyafet vesamimî hasbühaller

Musikimize yüksek bir istikbal mev'uttur

Belediyece İstanbul konservatuvarını ıslah için Viyanadan getirilmiş olan mütehassıs Profesör Jozef Marks şerefine vali ve belediye reisi Muhittin bey tarafından evvelki gün Tokatliyan otelinde bir akşam ziyafeti verildiğini yazmıştık. Ziyafette vali muavini Ali Rıza, belediye daimî encümeni âzasından Tevfik, belediyede san'at ve hars işlerini müracabe için teşekkül etmiş olan komisyon âzasından Sadettin Ferit, Halip Bahtiyar, Suphi, Tevfik Âmir, Refik Ahmet, Darülbedayi müdürisörü Ertuğrul Muhsin, Konservatuvar Müdürü Yusuf Ziya, musiki üstatlarımızdan Musa Süreyya, Hüseyin Sadettin, Rauf Yekta, Doktor Suphi, Ali Rifat, Cemal Reşit, Muhittin Sadık, Nes'ut Cemil, Âli Sezayi, Hasan Ferit, Ekrem Besim, Mehmet Ali, şehir bandosu şefi Hulûsi, doktor Zühtü beyler ve Mösyö Bravn hazır bulunmuşlardır.

Ziyafet samimî bir hava içinde geçmiş, ziyafetin sonlarına doğru vali Muhittin bey bir nutuk irat ederek mütehassısın getirilmesinde âmil olan sebepleri, kendisinden beklenilen hizmetleri anlatmıştır. Muhittin Bey bu arada Reisicümhur Hazretlerinin musikimiz hakkındaki yüksek muhtai nazarlarını bildiren bir telgrafnamı nakletmiştir. Bir aksam Ertuğrul yatı ile Yaluvadan dönülmekte olduğu sırada yatta gramofon çalınırken Gazi Hazretleri çalınan alaturka plâk hakkındaki hüzün veren ve insanın içinde derin bir melankoli uyandıran hale, edaya dikkati celbetmişler, Türkün ruh itibarile neşeli olduğunu, bu uzun melâl musikisinin Türk ruhuna uymadığını ve Türkü asırlarca uyuttuğunu söylemişlerdir. Gazi Hazretleri, kendisinden sonra Türk musikisinin Türkün şen, canlı ve yaratıcı ruhuna uygun bir tarzda alması lâzımgelen istikamet ve inkişaf hakkında kıymetli irşatlarda bulunmuşlardır.

Muhittin bey, Reisicümhur Hazretlerinin yüksek mütalealarını naklettikten sonra bu mütaleaların ziyafette hazır bulunan musiki san'atkârlarımıza sana't yolunda rehber olacağı hakkındaki inanışını ehemmiyetle kaydetmiştir. Muhittin Bey konservatuvarımızdaki Türk unsurların kıymet ve liyakatlerinden bahsederek el birliğiyle çalışıldığı takdirde pek feyizli semereler alınması mümkün olduğunu söylemiş, ecnebi mütehassıstan bu kıymetli gençlerin işini kolaylaştıracak mesai beklenildiğini, profesör Jozef Marksın Türk musiki inkılâbında bir erkânıharbiye reisi gibi çalışacağını kaydetmiştir. Muhittin bey ecnebi mütehassısın yüksek meziyetlerini de sitayişkâr bir ifade ile ilâve etmiştir.

Profesör Jozef Marks bu nutka almanca olarak cevap vermiştir. Profesör, bu arada şunları söylemiştir:

"— Vali beyefendile görüşmek şerefi bana ilk defa verildiği vakit, kendisi bana musikişinas olmadığını söylemişti. O zaman Türk musikisi ve bu musikide yapılacak iş hakkındaki düşüncelerini söylediği vakit bu işi bir musiki mütehassısının bundan daha iyi yapamıyacağına kani oldum. Bugün gene böyledir. Vali beyin bize verdiği fikirlere teşekkür ederim, böyle bir zatla çalışacağımdan dolayı bahtiyarım.,,

Profesör Marks, bundan sonra musiki, Türk musikisi ve Türk musikisinin alması lâzım gelen inkişaf hakkındaki düşüncelerini söylemiştir. Bu fikirler, Gazi Hazretlerinin yüksek mütaleala rındaki isabeti bir kere daha meydana koyar mahiyettedir. Profesör Marks yüz sene evvel medenî dünyada Rus musikisi diye bir musiki mevcut değilken bu gün millî Rus nağmelerine garp tekniğinin tatbikı sayesinde ortaya muazzam bir san'at çıktığını söylemiş, Türk musikisine mevut olan büyük istikbali ehemmiyetle işaret etmiştir. Mütehassıs, konservatuvarımızdaki Türk mual limlerin meziyet ve kıymetlerini de takdirle yadetmiştir.

Ziyafette son olarak şehir meclisi reis vekili Sadettin Ferit bey bir nutuk irat etmiştir. Sadettin Ferit bey memleketimizde şark ve garp musikilerinde hakikaten yüksek liyakatler bulunduğunu, bu kıymetli zevatın musiki bahsinde ifrat ve tefritten ayrılmıya rak kendi mensup oldukları şube haricindeki musikiyi de inkâra vardıklarını söylemiş, bu yoldaki mülâhazaların sakatlığına işaret ettikten sonra son zamanlarda bu kabil iddiaların artık işitilmemekte olmasından dolayı memnuniyet duyulduğunu söylemiştir. Sadettin Ferit bey memleketimizde hem şark, hem garp musikisine bihakkin vâkıf üstatlar da bulunduğunu ve asıl böylelerinden büyük şeyler ümit edildiğini ehemmiyetle kaydetmiştir.

Ziyafet ve hasbühal geç vakte kadar samimî bir hava içinde devam etmiştir.

Tacirler birliği

İstanbul tacirleri kendi aralarında tacirler birliği namile bir birlik yapmaya karar vermişler ve birliğin nizamnamesini de hazırlamışlardır.

İstanbul tacirleri, son zamanlarda ticaret odası vazifesinin çoğaldığından dolayı tacirlerin vazifelerini çok iyi yapamadıklarından şikâyet etmektedirler.

Tacirler birliği bilhassa tacirlerin işleri ile alâkadar olacaktır.

Meşhur bir piyanist

Meşhur piyanist Arthur Rubinstein kânunuevvelin ilk günlerinde şehrimize gelecektir.

Rubinstein şimdi Rusyada bir turne seyahatinde bulunmaktadır. Şehrimizden Japonyaya gidecektir.

Memleket Haberleri

Gemlikte

Belediye intihabı feshediliyor

Gemlik muhabiri mahsusumuzdan:

Bundan bir müddet evvel Belediye meclisinden ekseriyeti teşkil eden bazı zevat istifa etmişti. istifaya sebep belediye reisi ile âzalar arasında hasıl olan bir anlaşamamazlıktı.

Ramiz Bey

Son günlere kadar anlaşmak kabil o amadı. Ortalıkta dolaşan şayialara göre bu istifalar gelişi güzel memur tayininden ve karar harici masraflardan belediyecilik kanununa - memleketi imar noktasından - riayet edilmediğinden ileri gelmektedir. Bunlardan başka en mühim olan cihet, belediyenin on iki bin liraya yakın bir borç altına girmiş olduğuna dair söylenilen şeylerdir.

Bu vaziyet karşısında belediye reisinin istifasını bekliyenler inkisara uğramışlardır. Çünkü belediye reisi henüz istifa etmemektedir.

Fakat diğer taraftan yapılan son bir içtimada belediye intihabının feshine karar verilmiş, intihabın tekrarlanması için faaliyete geçilmiştir.

Telefon tesisatı

Istanbul, Bursa, Çekirge, Tirilya, Mudanya, Yalova, Orhangazi merkezlerile Gemlik arasında telefon tesisatı ikmal edilmiş ve konuşulmağa başlanmıştır. Bunun için de yirmi beş kilometre için üç dakikalık mükâleme on beş, elli kilometre için yirmi beş, yüz kilometre için kırk, beş yüz kilometre için yetmiş beş, bin kilometre için üçer dakikalık mükâlemeler de yüz kuruş olarak tesbit edilmiştir. Bu yüzden gerek halk için, gerek tüccarlar için büyük bir kolaylık olmuştur. yalnız burada, Posta ve Telgraf idaresinde her zaman için ve bilhassa acele işlerde nazarı dikkati celbeden bir hal vardır. Buradaki posta dairesi âdeta hususî bir şekilde, mustakil olarak haraket etmektedir. Meselâ cuma günleri ancak iki saat iş görmektedirler. Geceleri her tarafta hiç olmassa gece yarısına kadar açık bulunurken burada bu usul yoktur. Hastası olan gece telgrafla bir müracaatta bulunmak isterse buna imkân bulamamaktadır. Bu cihet nazarı dikkate alınarak Posta ve Telgraf idare merkezi bu işin önüne geçse halk çok memnun kalacaktır.

Gençlerin temsil heyeti

Memlekette tuluatçılara yer vermemek için "Gemlik spor kulübü,, bir de temsil trupu teşkil etmiştir. Temsil trupu her zaman için mümkün olduğu derecede Istanbuldaki temsil teşekkülleri gibi halkımıza faydalı oyunlar göstermekte ve bu vadideki inkişafını daha ziyade arttırmaktadır. Şimdiye kadar verdikleri temsillerde yersizliklerine rağmen gene muvaffak olan bu gençlerin yersizliğini nazarı dikkate alan kulüp idaresi hamiyetli bir vatandaşa müracaat

Eski Osmanlı borçları ve dayinlerdeki paranın taksimine ait bir tebliğ

17 teşrini sani 932 senesinde "eski Osmanlı imparatorluğundan munkasim borçlar komisyonu,, şu tebliği neşretmiştir:

Eski Osmanlı imparatorluğuna ait munkasim borçlarla meşgul olan komisyon 1 kânunu evvel 932 senesinden itibaren dayinlerin yedinde mevcut parayı taksim etmiye karar vermiştir.

Şöyle ki vade tarihi 25 mayıs 932 iken 25 teşrini sani 932 de şark hükûmetleri hesabına tediye edilen 10.500.000 frank ve Türkiye hükûmeti tarafından 931 ve 932 senei maliyesi zarfında avans olarak ita edilen 8 200.000 frank dayinler arasında tevzi edilecektir.

Diğer borçlu devletler hiç bir taksit vermemişlardir. Bununla beraber Türk hükûmetine ait bakıye borçların tesviyesi hususunda Türk mürahhaslarile müzakerat devam etmektedir.

Müzakerat kat'î neticeye iktiran ettiği taktirde dayinlerin vaziyetten komisyon tarafından haberdar edilerek buna dair muvafakatleri alınacaktır. Bunun için komisyon 931 - 932 senesine ait dayinlere rapor vermekte geç kalmıştır. Mamafih ceryan eden müzakeratın safhası bir hulâsa olarak verilecektir. 1 kânunu evvel 932 tarihinde muhtelif malî müesseseler tarafından dayinlere tediyesi takarrür eden mebaliğa ait tafsilâtı muhtevi ilânı aşağıya decediyoruz:

Meblağ frank	b Fransız frangile tediye edilecek istikrazlar	Meblağ 4 Ingiliz lirası	(a) Ingiliz lirasile tediye edilecek istikrazlar
2.35	Şark şimendiferleri	0:0: 9	Düyunu muvahhide
3.45	% de 1903 balıkhane	0:0: 7	Osmaniye 1890
3.20	Soma Bandırma	0:0: 8	Tönbeki
2 90	Hüdeyde - San'a	0:0: 5	1896 5 %
Geçer akça 4.40	Konya ovası iskası	0:0: 7	Gümrük 1902
	Eski bonolar B serisi	0:0: 7	1904 4 %
Meblağ filorin	[c] filorin ile tediye edilecek istikrazlar	0:0: 7	1901 - 1905 4 %
0.28	Bağdat (1) serisi	0:0: 8	1908 4 %
0.28	Techizatı askeriye	0:0: 6	1909 4 %
0.23	Bağdat (2) serisi	0:0:11	1914 5 %
0.43	Bağdat (3) serisi	0:0: 7	Hazine tahvilâtı
0.23	Gümrük 911	0:0: 7	Eski bonolar A serisi

Meblağ frank	(d) Fransız frangile ilâvesiz olarak tediye edilecek istikrazlar	
9.55 hisse için amorti % 3.98 hisse için mükâfat	1 teşrini evvel 927 463 No. 1 kâunnu evvel 927 346 1 şubat 928 348	Tük hisse senedatı
48 hisse için amorti % 20 sisse için mükâfat	1 nisan 928 349 No. 1 haziaa 928 350 1 ağustos 928 351	
1075		Eski bonolar (c) serisi

[1] Bu işaretli kolunda gösterilen meblağ dayinlere vergilerin tarhından sonra günün döviz kısmı nazarı dikkate alınarak tediye edilen mahallin parasına çevrilerek tediye edilecektir.

Miraç Gecesi

Istanbul müftiliğinden: Teşrini saninin yirmi beşinci cuma günü Recebin yirmi altısına müsadif olmakla yevmi mezkûr akşamı cumartesi gecesi Leylei miraç olduğu ilân o'unur.

Haricî ticaretimize dair istatistik

İhracat ofisi memleketimizin 1992 senesi ilk on ayı zarfındaki haricî ticaret hakkında bir istatistik hazırlamıştır. Buna göre 1932 senesi ilk on ayı zarfındaki ithalât yekûnu 71,133,825 liradır. Bu rakam 1931 senesinde 111,529,528 lira ve 1930 senesinde 118.031,375 lira idi. Ihracat yekûnu ise ilk on ay zarfında 77,426,548 lira ve 1931 senesinde 96,680,775 liradır. 1930 senesinde ise bu rakam 120,499,925 lira idi.

Bu rakamlara nazaran 1930 senesine nazaran ithalâtımız 40 milyon lira eksilmiştir.

Ihracatımız da 50 milyon lira eksilmiştir.

alınacak hasılatla ilerde istimlâki yapılmak üzre üç bin lira kıymetindeki binasını hiç bir maddî taahhüde girmeden temsil işleri için kâmilen gençlere tahsis etmiştir. Gençliğin inkişafı için gösterdiği alâkadan dolayı Ramiz Beye karşı gençlik çok müteşekkirdir.

Amerika ve borçlar

Nev-York, 22 (A.A) — Kongre âzâsının umumî surette muhalefeti dolayısile M. Hover'in moratoryomun temdidi tavsiyesinde bulunmıyacağı zannedilmektedir.

Ancak M. Roossevelt, temdide kuvvetle taraftardır.

Kongrede nüfuzlu olan diğer zevatın hissiyatına gelince Nev-York Evenng Sost'un Vaşington muhabiri, birçok mühim zevatın borçlar meselesinin cihanın iktısadî taalisi için bir mania olduğunu ve bu meseleyi yeniden tetkik veya borçları tenkis etmenin Amerikanın menfaati iktizasından bulunduğunu beyan etmekte olduklarını bildirmektedir.

Hali hiazırda bir riyaset fasılası vardır. M. Hover herhangi bir harekette bulunamaz, M. Roossevelt de herhangi bir harekette bulunamıyacağı mütaleasındadır.

Tütün ve takas

Hükûmetimizle muhtelif memleketler mümessilleri arasında memleketimizden ihraç edilecek tütün mukabilinde yapılacak takas mukaveleleri hakkında bazı hükûmetlerle muhtelif esaslar üzerinde mutabakat hasıl olduğu yazılmıştı.

Iktısat vekâleti bu vaziyet üzerine inhisarlar idaresinden memleketimizde mevcut ihraca müsait yaprak tütünün miktarını

Hikâye | **Vizon manto** | Çev ren fa.

Leman, "Löbon,, a girince, Şevkıyeyi her zamanki masalarında buldu. Yanına giderek, nefes nefese:

— Aman, Şevki, dedi, şimdi "Mavi Tilki,, den geliyorum. Vizon bir manto gördüm, sorma. Hem de kelepir, altı yüz liraya bırakacak. Eğer mantomu yeni almamış olsaydım, ne yapar yapar muhakkak alırdım... Sen arkadaşımsın diye söylüyorum, hiç kaçırma vallahi, hem de daha mevsim başında böyle bir fırsat her zaman ele geçmez.

Şevkiye, arkadaşını gülerek ve gözlerinde büyük bir arzu ateşile dinliyordu. Bir müddet sustu, düşündü, nihayet:

— İyi amma, dedi, altı yüz lira da, bu zamanda az para değil. Vakıa bir mantoya ihtiyacım var. Selim dün iki yüz elli lira da verdi amma.....

Leman sözlerini tamamlamadı. Son zamanlarda keşfettiği mühim, çok mühim bir şeyi arkadaşı da olsa, bir yabancıya söylemek istemiyordu. Bu, kendi için hayatî ehemmiyeti olan bir sırdı. Nasıl olup ta evleneli dört sene olmasına rağmen bunu öğrenememişti. Selim, o güne kadar bunu büyük bir maharetle saklamıştı. Ve bu sır, bu sakladığı şey hasisliği idi.

Bütün bunlar bir saniye içinde Lemanın aklından geçti, Şevkiye soruyordu:

— Amması ne?.... Madam ki kocan iki yü zelli lira verdi, üst tarafını da verir. Hem kendisine söyler, anlatırsın. Böyle kelepir mal kaçırılır mı? Sonra ne zaman olsa para. Gelecek sene, bıkarsan gene ayni paraya satarsın. Zaten adam da söyledi. Bir artistin imiş, Paristen almış, buraya gelmiş, dönmek için parası kalmamış ta satıyormuş. Maamafih, sen yarın sabah bana uğra da, gidip bir görürüz.

Leman, bahsi daha fazla uzatmamak için sustu ve ertesi sabah geleceğini vadetti. Aklından:

— Gitmem, Şevkiye de unutur, o zamana kadar da belki satılır.

Diyor, en samimî arkadaşına, kocasının hasisliğini belli etmemeğe çalışıyordu.

Fakat Leman eve dönüp te soyunmağa başlayınca, aklına gene vizon manto geldi. Bir kurt gibi onu yemeğe başladı. Ne kocasının sözleri, ne de sinema, içindeki bu kurdu çıkarabiliyordu.

Sabah oldu. Dayanamadı. Erkenden Şevkiyeye gitti, onu aldı (Mavi Tilki) ye gittiler.

Manto hakikaten harikulâde idi, ve sanki Lemanın üstüne biçilmişti. Zavallı Leman, provadan sonra, mantoyu bir türlü arkasından çıkarmak istemiyordu. Naçar, çıkardı. Eve döndüler. Öğle yemeğini de Şevkiyelerde yedi.

* * »

Şimdi Leman, odasında düşünüyor, ne diye bu hasis kocaya varmıştı? Öyle ya, güzel mantoları, tuvaletleri ihtiyarlayıp kakule haline geldikten sonra mı giyinecekti? Acaba kocası ona bu parayı verir mi? Hayır, kabil değil vermez. Hele son zamanlarda eli öyle sıkılaştı ki. İki yüz elli lirayı verirken ne tuhaf bir hali vardı? Şimdi üç yüz elli lira daha hiç verir mi? Leman düşünüyor. Babasından istese? Zavallının bugünlerde parası yok. Haydi versin versin de yüz lira versin. Etti üç yü zelli. Üst tarafını nereden bulacak? Daha iki yüz elli lira lâzım.

Birdenbire Lemanın yüzü pembeleşti, kızardı. Hayır... hayır.. bunu yapamaz... Fakat niçin yapamasın? Küçücük bir yalan! Hem olabilir de? Niçin olmasın? Fakat bunu nasıl söylemeli. Kocası ya kızarsa? Vakıa o güne kadar kendisine karşı hiç kızdığını hatırlamıyordu ama, iki defa, başkalarına kızdığına şahit olmuş ve âdeta korkmuştu. Maamafih, küçük bir gayret, bir parça da soğuk kanlılıkla bu iş olabilir.

* * »

Yemekten kalkıp ta kahve içmeğe gittikleri zaman Leman kocasına:

— Selim, dedi, bugün Şevkiyeyi gördüm.

— Bunda fevkalâde ne var? Her gün görüşmüyor musunuz?

— Evet ama bugünkünde bir fevkalâdelik var. Çünkü zavallı kız.....

Lemanın sesi kısılıyordu. Söyliyecek miydi? Söyliyecekti ve devam etti:

— Zavallı kız bugün üçyüz lirasını çaldırmış.

Selim derhal alâkadar oldu:

— Nesıl? Nerede?

— Vallahi bilmem. Sabahleyin çıkmış "İpekiş,, e uğramış. Birkaç nümunelik parça almış. Sonra, "Abdullah,, ta kardeşi ile beraber yemek yemiş.... Sonra da, Hamdunelere uğramış, beraber sinemaya gitmişler. Oradan çıkıp bir otomobile binmi, bize geldi. Beni alıp "Löbon,, a götürmek için, orada teyzemle buluşacaktık. Löbona geldik. İndik. Çantasını açtı, bir de baktı ki, beş para yok.. Bereket bende vardı da verdim.

— Ey, nerede kaybettiğinin farkında değil mi?

— Değil ya... Hem kimden şüphelenecek, hep tanıdıklarla beraberdi. Hem bu bir şey değil, şimdi "kocama nasıl söyliyeceğim, beni öldürür,, diye sızlanıp duruyor zavallı.... Bilirsin kocası da biraz hasistir.

Selim gayet tabiî cevap verdi:

— Ne diyecek canım kocası.... Böyle şeyler herkesin başına gelebilir. Hem mühim de bir para değil o kadar. Doğrusu bu kadar üzülmesine hayret ediyorum.

Leman artık plânının tatbiki zamanının geldiğini anlamıştı. Oynadığı oyuna kendisi de kapılarak ağlamağa başladı ve:

— Selim, dedi, sana yalan söyledim. Paraları kaybeden Şevkiye değil, benim. Sana hakikati söylemeğe korktum. Bakalım ne diye ceksin diye böyle bir yalan uydurdum....

Selim, karısına uzun uzun baktı, sonra, onun başını okşadı, önünde diz çökerek:

— Leman, dedi, biz galiba biribirimizi henüz tamamen anlıyamamışız. Artık bu hâdiseden sonra her şeyi açıkça konuşabiliriz. Benim de sana söyliyeceğim bir çok şeyler vardı ama, senden çekiniyordum. Ben de para kaybettim, hem de tahmininden çok.... çok.... Son zamanlarda gene kazanırım diye ümit ediyordum ama bu kör olası buhran bütün ümitlerimi kırdı. Fakat sana söylemeğe bir türlü cesaret edemiyordum yavrum, artık bundan sonra biraz sıkı hesap edip geçinmek mecburiyetindeyiz. Otomobili satmamız lâzım. İki hizmetçi de besliyemiyeceğiz. Belki bizzat senin bile çalışman icap edecek. Ne yapalım? Bu bir buhrandır, inşallah çabuk geçer, gene eskisi gibi çaylarımızı verir, sayfiye zamanı Adaya gideriz. Fakat şimdilik bunlara veda etmek mecburiyetindeyiz.

Leman, titriyerek gözlerini kaldırdı. Selim başını dizlerine koymuş, öylece duruyordu. Anlatırken sesi de titriyordu? Zavallı Selim, karısından vaziyetini gizlemek için ne kadar ıstırap çekmişti.

Leman bir an içinde bunları düşündü. Kendinden utandı. Vizon mantoya bir tarftan lânet ederken bir taraftan memnun oluyordu. Onu kaybetmişti ama, kocasını kazanmıştı. Onun başını okşadı. Okşadı....

BİLMECE : 8

8 Numaralı Bilmece

Bugünkü bilmecemiz de hecelerden cümle teşkilidir. Şu heceleri birleştirerek bir cümle yapınız.

nız - sı - hr - a - ve - di - he - çok - nız - sa - lar - sak - dip - e - hal - ri - le - ce - me - bil.

Bu bilmeceyi hallettikten sonra hal varakalarını 1-2-3-4-5-6-7 numaralı bilmeceleri hal varakaları ile birlikte saklayınız. 2 bilmece daha kaldı.

10 bilmeceden ibaret bu bilmece serisinin hal varakalarını güzelce bir kâğıda yazıp (bilmece memurluğuna) göndereceksiniz. Doğru halleden 150 karii mize muhtelif hediyeler vereceğiz.

DİKKAT

Bundan evvelki 10 numaradan ibaret bilmecenin hal varakalarını bir zarfa koyup adresinizi güzelce yazarak (bilmece memurluğuna) gönderiniz.

İstanbul İkinci İcra Memurluğundan:

Mahçuz ve paraya çevrilmesi mukarrer ev eşyası 27 — 11 — 932 tarihine müsadif pazar günü saat (13) den itibaren Beyoğlu kumbaracı yokuşu Hacı mimi sokak (12) No. lu hanede birinci açık arttırma suretile satılacağından taliplerin ayni gün ve saatte memuruna müracaatları ilân olunur.

Sultanahmet sulh ikinci hukuk mahkemesinden:

Ak Osman zade Hüseyin İzzet Beyle Yani ve Katina ve Sofokli ve Frosini ve Poliksini ve Dimitri ve Nikola ve Kalyopi binti Mina ve İshak Tevfik Efendiler ve hanımlarla İstanbul defterdarlığının şayian ve müştereken mutasarrıf oldukları şeyh Mehmet geylani mahallesinin peynirci sokağında 9, 11 No: ile murakkam gedikten mün - kalip iki bap dükkân ve üzerinde dört odadan ibaret kârıkadim tunuzlu kârgir ve harapça olup Lüleci sokağında mezkûr binanın demir kapısı dahi bulunarak 10 No: mevzu olduğu görülen muşağı mezkûrun izalei şüyuu zımnında furuhtu takarrür ederek icra kılınan birinci açık arttırma neticesinde mezkûr mahallin 8000 lira bedel ile talibi zuhur etmiş ise de kıymeti muhammineyi bulmadığından ikinci arttırmasının icrası 10 kânunusani 933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te mukarrer bulunmuş olduğundan talip olanların kıymeti muhammenesi olan 20000 liranın yüzde 10 nispetinde pey akçesini hamilen yevm ve saati mezkûrda Sultanahmet sulh ikinci hukuk mahkemesine 932 — 47 dosya No: sile müracaatları ilân olunur.

YELKENCİ VAPURLARI
KARADENIZ POSTASI
SAMSUN
vapuru 24 Teş.sani Perşembe
günü akşamı Sirkeci'den hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ünye, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye azimet ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yelkenci Hanındaki acentalığına müracaat. Tel: 21515

SEYRİSEFAİN
Merkezi idaresi Galata köprü başı B 2623 Şube A. Sirkeci Mühürdar zade Han 22640
Trabzon Postası
(Cümhuriyet) 23 ikinci teşrin Çarşamba 18de Galata rıhtımından kalkar.
Dönüşte Trebolu'ya da uğrar. 6141

İstanbul asliye mahkemesi dördüncü hukuk dairesinden: Eftik namı diğer Öjeni, Makrubi ve Haykanoş Hanımlar vekili Avukat Mehmet Fevzi Bey tarafından Ortaköyde Pişmiş oğlu sokak eski 38 yeni 64 No. lu hanede sakin Artın Arapyan efendi aleyhine ikame olunan fekki haciz davasından do ayı ikametgâhının meçhuliyetinden naşi ilânen yapılan tebligata rağmen mahkemeye gelmiyen müddaaaleh Artın arapyan efendi hakkında gıyaben tahkikat icra kılınarak müddailer vekili tarafından üç kıt'a muameleli evrak ibraz ve haczin fekki talep edilmiş ve tahkikat hakimliğince tahkikatın hitamına mebni evrakın mahkemeye tevdiine ve muameleli gıyap kararının ilânen tebliğine ve yevmü müayyende müddaaaleyhin mahkemede ispatı vücut etmediği taktirde hadisatı kabul etmiş adedileceğine karar verilmiş ve muhakeme 24-12-932 cumartesi günü saat 14 de tayin edilmiş olduğundan Artin Arapyan efendinin yevmü mezkûrda mahkemeye gelmediği ve tarihi ilândan itibaren beş gün zarfında alelusul gıyap kararına itiraz etmediği taktirde bir daha mahkemeye kabul edilmiyeceği gibi hadisatı da kabul etmiş addolunacağı ve bu baptaki gıyap kararının mahkeme divanhanesine talik kılındığı tebliğ makamına kaim olmak üzere gazetelerle ilân olunur. (5569)

İstanbul üçüncü icra memurluğundan: Mahcuz olup furuhtu mukarrer bulunan Galatada Topçular caddesinde 7 No. lu kunduracı dükkânında 24 çift iskarpinin ikinci arttırma suretiyle 29 11 932 tarihine müsadif Salı günü saat 11 den 12 ye kadar satılacağından talip olanların mahallinde memuruna müracaat eylemeleri ilân olunur. (5572)

İş arıyorum

Usulü defteriye aşinayım. Kefalet gösteririm, az ücret mukabilinde her nevi iş yapmağa hazırım. (5527)

Samatya Hacı Hamza mahallesi Sarayönü sokağı No. 22
Ahmet

3üncü Kolordu Satınalma Komisyonu İlânları

1 — 60,000 ilâ 100,000 a... gılafı ile beraber Alominyum ... ra kapalı zarfla münakasaya ... nulmuştur. ihalesi 12 kânunusani 933 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 te yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün komisyona müracaatları ve münakasaya iştirak edeceklerin o gün ve saatinden evvel teklif ve teminat mektuplarını makbuz mukabilinde ... karada M. M. V. satın alma komisyonu riyasetine vermeleri.

2 — Münakasaya iştirak edeceklerin ya doğrudan doğru fabrika sahibi olmaları veya fabrikaların işbu işe mahsus olarak kanunî vekâletnameyi haiz mümessilleri bulunmaları şarttır. Gerek fabrikacılar ve gerek mümessilleri ecnebi memleketlerden geldikleri halde vesaiki resmiyelerini veya mümessillerin vekâletnamelerini fabrikanın bulunduğu mahallin Türk konsoloshanesine alelusul tasdik ettirmiş olmaları şarttır.

3 — Bu şartı haiz olmıyanların teklifleri nazarı itibare alınmıyacaktır. (10.8) (6022)

* * *

1 — Askerî lise ve Orta mekteblere bırkaç muallim alınacaktır. Münhaller ve ne kadar ücret verileceği aşağıda hizalarına yazılmıştır.

2 — Bu muallimlikleri isteyecekler için aranılacak şartlar:

A — 25:55 yaşları arasında bulunacak. Muallimliğe yeni intisap edeceklerin yaşı 45 den fazla olmıyacaktır.

B — Türk olacak ve umumî haklara malik bulunacak.

C — Ücreti karşılığı olarak yirmi saat kadar ders alma...

D — Maarif Vekâletinin mü... seccel muallim olması ve ya ... Lise ve Orta mekteplerde mual... limlik yapmak salâhiyetini ha... olduğunun Maarif Vekâletince tastik etmesi lâzımdır.

3 — Bu şartları haiz olup da muallimlik isteyenlerin azamî ... gün içinde resmî tastikli ve fo... tografılı fişleri ve pullu istidaları ile beraber derhal Ankarada M.M.V. Askerî Liseler Müfettişliğine müracaat etmeleri. (103..) (60..)

Kuleli Lisesi : 1 fizik muallimliği Ücreti 98 lira. Bursa Lisesi 1 fizik muallimliği ücreti 108 lira. Bursa Lisesi: 1 Tabiiyat muallimliği ücreti 108 lira. Bursa Lisesi: 1 Tarih muallimliği ... 108 lira. Bursa Lisesi: 1 Kimya muallimliği ücreti 108 126 lira.

İstanbul ikinci ticaret mahkemesinden: Su tanbamamında ... ve 5 No. lu mağazada kum... ticaretle müştegil Fred Her... ker ve Kirkor Muhbiryan E... aktetmiş olduğu konkordato tasdiki muamelesi temyizce na... zedilmiş ve nakzı vaki üzerine tetkik muamelesinin muhakemesi 12-12-932 Pazartesi günü saat 13,30 da talik edilmiş olmakla alâkadaranca malum olmak üzere keyfiyet ilân olunur. (55..)

İş arıyorum

İdareye muktedir, çok tec... bekâr, yeni, eski Türkçe, Fransızca, Almanca, ingilizce, ... yanca, beynelmilel ticaret, ... liyat, komisyonculuk, sigorta, daktilo v. s. işleri bilen, ciddi ve faal bir zat iş aramaktadır.

Adres: Binbanasto kabristan ... 12 Beyoğlu (5328)

Norveçyanın Halis Morina Balık Yağının Baş Mahsulü HASAN ECZA DEPOSU

Akliyecilikte mühim bir mesele

Freud nazariyesi ve psikanaliz nedir ? Tarihine bi nazar ..

Çocuğun annesine karşı incizabı nasıl tefsir ediyorlar ?

Psikanalizin tarihine basit bir bakış, bu nazariyenin iptida bir tedavi usulü olarak meydana çıktığını gösterir. İlk zamanlarda, yalnız müşahede ve tedaviyi istihdaf eden psikanaliz beşer mantıkının icabı olarak "ilmileşme,, ye başladıkça şümulünü genişleterek bir "sinir hastalıkları nazariyesine,, inkılâp etmiye ve bunun tabiî ilcaatile de sinir hastalıkları nazariyesinin yanı sıra alelûmum ruhî hâdiseleri kavrıyan bir görüş olmıya yüz tuttu. Son zamanlarda, hususile nazariyenin bânisi olan Freud'ün şahsî istihalesi nazarı dikkate alınırsa yukarıda işaret ettiğimiz barizelere ilâveten psikanalizin kısmen de "harsî,, bir şekil aldığı daha doğrusu içtimaî bir cepheye döndüğü göze çarpıyor.

Breuer, ve Freud'ün ilk psikanalizi ileri sürdükleri sırada, kabine işleten birer tabip oldukları tahattur edilir ve bugün Freud'ün Breuerden ayrılarak "nev"i şahsına münhasır bir filozof tavrile,, "asrı hazır kültürünün sıntı,, larını halle uğraştığı göz önüne getirilirse psikanalizin az çok hedefini tevsi ettiği anlaşılır.

Müptedileri hatadan korumak için derhal bu işaret ettiğim merhalelerin mütevali ve mütemadî olmadığını söyliyecegim. Psikanaliz ta ilk zamanlarda bile "harsî,, idi. Bir sinir hastalığı nazariyesi olmıya gelince bu vasıf ta ilk tedavi ve müşahede devresinde ["Cathartique,, denilen "süpürme,, devresinde de] rüşeym halinde mündemiçti.

Binaenaleyh, psikanalizi yukarıda gösterdiğim merhalelere ayırmak, her ne kadar nazariyenin istihalesini anlamak için iyi bir yol ise de, haddi zatında hayalî olmaktan kurtulamaz: Çünkü psikanaliz, bir küldür! Onu kısımlara ayırranlar, ancak rüyet zaviyesini değiştirdiklerini anlıyamamış olanlardır. Bu sebeple efsanelerin psikanalizi - bu her ne kadar garip görünürse de - sinir hastalıklarının tedavi usulü veya nazariyesi ile sıkıca alâkadardır. Tıpkı, (rüya ilmi) isimli kitabında Freud'ün dediği gibi ben de bu maakleyi yazmakla "tababeti asabiyeden ayrıldığımı zannetmiyorum,, diyeceğim. Psikanaliz, başlangıç itibarile hasta başında vücüt bulmuş bir usul olduğundan alelûmum tababet gibi icabî deterministe bir yoldur. Bu cihetle sosyoloji ile alâkadar olmadığı hakkında söylenen sözler yersizdir. Psikanaliz dahilî tıp kadar sosyolojik bir usuldür.

Psikanalizin harsî kıymeti böylece tartıldıktan sonra, efsane tahlilinin şümulünü takdir artık kolaylaşır. Efsane veya masal - bunlar ayrı şeylerdir - hep ruhî mihanikiyetlerden doğan muhasalalar olduğundan bunların tahlili de ruhî mihanikiyetlere istinaden yapılır.

Efsane psikanalize göre, içtimaî bir rüyadır. Rüyalar ekseriyetle rüyayı gören şahsın istek ve korkularını günün icabatına uyarak ifade ettiğinden, efsanede bir milletin arzu ve heyecanlarını tarih çerçiveler içine aksettirerek gösterir.

Bu sebeple efsane içinde doğduğu içtimaî kitlenin tahteşşuurunu gösteren bir aynadır denilebilir.

İşte ilimde (folk-lor) denilen bu ayine, efsaneler, masallar, halk oyunları, batıl itikatlar, rüya tabirleri, azizlerin hayati, darbı meseller ilh. . . gibi bir milletin tahteşşuurundan taşıp sembolik tarzlarla ifade olunan bütün bu muhassıla psikanalize göre kollektif arzu veya korkulardan ibarettir.

Psikanaliz, beşer ruhunda rol oynıyan en mühim âmilin aile ve bilhassa çocuğun ana ve babasile olan münasebetini esas mevzuası olarak ileri sürülmektedir.

Senelerin geçmesile çocuğun sırtına yüklenen yeni kazançlar, ancak bu esas mevzuasının çerçevesine uymak suretile yer alabilir, şahsî tekmil edebilir.

İşte ödip mufassılası denilen bu ruhî münasebetin efsanede, sinir hastalığında, rüyada, akvamı iptidaiyede tetkiki psikanalizin gayesidir.

İlk zamanlarda psikanalizi istihfaf ile karsılıyan akliye hekimleri, bilhassa seririyatta psikanalizin gösterdiği muvaffakiyeti inkâr edemediklerinden bir muadele yolu bulmıya ve eski statik usul ile dinamik mektep denilen psikanalizi mezcetmiye çalışmaktadırlar. Tabiri marufile ok yaydan çıkmış olduğundan psikanaliz de artık kendisine karşı serdedilen itirazları istihfafla karşılamıya başladı. Bilhassa psikanaliz usulünün zatî güçlüğü, kendisine has bir lisana malik olması ve kudretli polemikcilerin vücudü bugün psikanalizi artık sarsılmaz bir cephe haline koymuştur.

İşte bu sıralarda antropoloji ü leması işe karıştı. Bunlar efsane tahlilini psikanalizin yeni bir istihalesi zannederek yeni bir saha açtıklarına zahip oluyorlardı. Bu yanlış bir fikirdi. Fakat ne de olsa psikanaliz lehine kazanılmış bir muvaffakiyetti. Çünkü dolayısile efsane tahlili aktüalite oldu. Evvelce rüyalarla sinir hastalıklarının ârazının ayni bir mihanikiyetten doğduğunu söylemiş ve iptidaî akvamın zihniyetini de bu zümreye ilhak etmiştim. Meselâ, erken bunama denilen akıl hastalarının yaptığı resimlerle primitz'lerin resimleri arasında büyük bir müşabehet görülüyor. İşte bu benzeyişin tetkiki, her iki tekniğin ayni ruhî mihanikyetten çıktığını gösteriyor. Bu görüşü esas ittihaz eden antropoloji üleması psikanalistin ödip mudilesi hakkında ileri sürdüğü noktai nazarı, iptidaî kavimler arasında bizzat ve mahallinde tetkike koyuldular.

Fikirlerin kısmen leh, ve kısmen aleyhte olduğu görülüyor. Her şeyden evvel karilere doğru bir fikir vermek istediğimden aleyhtar noktaları anlatacak ve sözlerimin sonunda da ilk bakışta psikanalize karşı menfî tavır alan bir görüşün nasıl, hakikatte lehte olduğunu göstereceğim.

Ödip mudilesinin antropolojik tetkikini yapanlar diyorlar ki:

"Bu mudilenin kıymeti umumî değildir. Bu ancak (ârî) kavimlere aittir. Roma kanununa ve hıristiyanlık ana'anelerine istinaden inkişaf etmiş olan bugünün pederşahîliği temsil eden garp cemiyetine kabili tatbiktir. Fakat bu mudileyi bilûmum kavimlere bilhassa ârî olmıyan ırklara, bir kelimede maderşahî olan içtimaî kitlerele tatbik tamamen yanlıştır. Çünkü malûmdur ki ödip mudilesi, [çocuğun pederine karşı husumetini ve validesine karş ıolan incizabını] ifade eder.

Halbuki maderşahî bir cemiyette (peder) timsalî oldukça silik bir çehredir ve bu itibarla çocuğun ruhiyetinde büyük bir rol oynıyamaz.,,

Bunu söyliyen antropoloji üleması cidden psikanalize büyük bir hizmet ediyorlar. Çünkü mevcudiyetinden bile şüphe edilen ödip mudilesinin rasanetini - velevse yalnız pederşahî -cemiyetlerde olsun! - tamamen itiraf ediyorlar demektir. Mudilenin maderşahî cemiyetlere tatbikına gelince: bu iki cepheli bir meseledir.

Birinci cephe: Psikanaliz bu mudileyi "içtimaî,, bir zaviye altında tetkik etmediğinden içtimaî bir tetkikten çıkan tenkitlere karşı cevap vermeğe borçlu değildir. Çünkü psikanaliz evvelbeevvel tıbbî bir nazariyedir, icabıdır. Bu sebeple kıymet takdir etmez. Binaenaleyh, ödip mudilesinin içtimaiyata tatbikında görülecek hatadan psikanaliz müteessir olmaz.

İkinci cephe: Ödip mudilesinin maderşahî cemiyetlere tatbik edilemiyeceğine gelince, bu o kadar kat'î değildir, çünkü, mudileyi maderşahî cemiyetlerde araştıran antropolojistlerin çoğu, psikanalizle ancak nazarî olarak alâkadar olmuş ve binnetice salâhiyetleri mahdut zevattan ibarettir.

Sahibi salâhiyet mütehassısların, ezcümle (Jons) gibi akliye hekimlerinin bu sahada yaptığı tetkikat, mudilenin heyeti umumiyesile maderşahî cemiyetlere de kabili tatbik olduğunu lâkin işe karışmıyan sembolik hususiyetler dolayısile mudilenin hakikî şeklinin iyice göze çarpmadığını göstermiştir. Bu sembolik hususiyetler nazarı dikkate alınmak şartile mudile tamamen kabili tatbiktir. Psikanalizin gavamızına vakıf olmıyan antropolojistlerin hatası, psikanaliz mihanikiyetlerinin şümül derecesini iyice ölçememelernden ileri geliyor. Binaanealeyh, bu sahada, antropolojistler vaziyetlerini islaha mühtaçtırlar.

* * *

Efsane tahlilinin bu derekeye gelmesi biz Türkleri pek alâkadar eder zannındayım. Meselâ (Uygur) menkıbelerinde bir çok maderşah unsurlu efsaneler vardır.

Şamanî devreye ait olması muhtemel olan bu efsaneler pederşahilik devri olan Uğuz efsanelerinde şekillerini değiştiriyor ve klâsik şekil alıyorlar. Bizzat Uğuz efsanesinin de, İslâmdan evvel ve sonra olmak üzere iki dereceli bir merhale geçirdiği görülüyor.

İşte bu efsaneleri psikanaliz usulile tahlil ve ödip mudilesinin kıymetini ölçerek maderşah cemiyetlere tatbik edilip edilemiyeciğini kat'iyetle meydana koymak kalbidir. Tabiri aharle, Türk cemiyetinin aldığı muhtelif şekilli esnada, ödip mudilesinin geçirdiği istihaleleri tesbit etmek suretle, dinamik tababeti ruhiyeye büyük bir hizmet olacaktır.

Psikanaliz, Türk mütehassıslarından bu hizmeti bekliyor.

Tabiî kariler böyle bir tetkikin bir lisaniyat tetkiki ve ya edebî bir tenkit olmadığını bilirler. Mevzuu bahis, bu efsanelerin sırf psikaanlize müstenit bir tahlilinden ibarettir.

Ben burada ancak önümüzde açılan yolu göstermekle iktifa ettim. Tezin müdafaasını istiyenlere hediye ediyorum.

Söz Derleme Talimatnamesi

Maarif vekâletinin hazırladığı talimatnameyi vekiller heyeti tasvip etti

(İkinci sayfadan devam)

Madde 5 — Vilâyet kaza merkezlerile nahiye ve köylerdeki mekteplerin her biri bir derleme ocağıdır. Mektebin müdür veya başmuallimi ocağın reisidir.

Madde 6 — Vilâyet merkezlerindeki derleme ocakları vilâyet derleme merkez heyetine kaza ve nahiye merkezlerile köylerdeki derleme ocakları kaza derleme şubelerine bağlıdır.

Madde 7 — Vilâyet merkez derleme heyetinin vazifeleri:

a — Vilâyet merkezile, merkeze bağlı nahiye ve köylerdeki derleme ocaklarının ve kaza derleme şubesinin muntazam çalışmalarını ve iş görmelerini temin ve yakından takip etmek,

b — Vilâyet merkezile merkeze bağlı nahiye ve köylerdeki derleme ocaklarında çalışanların her birine derleme işinde muayyen bir iş gördürmek,

c — Derleme şubelerinden derleme ocaklarından gelen derleme fişlerini T. D. T. Cemiyeti umumî merkezinden verilecek talimata göre tasnif ederek T. D. T. C. U. kâtipliğine göndermek,

d — Derleme ocaklarına çalışma yollarını göstermek,

e — Maarif teşkilâtı dışında bulunup ötedenberi dil işlerinde çalışan veya çalışmak istiyenleri derleme işlerine bağlamak ve derledikleri sözlerin fişlerini T. D. T. C. U. kâtipliğine göndermektir.

Madde 8 — Kaza derleme şubelerinin vazifeleri:

a — Kazadaki derleme ocaklarının işlerini yoluna koymak ve yürütmek, ocaklar arasında çalışanlar arasında işleri bölmek,

b — Kaza içindeki derleme ocaklarının topladıkları sözlerin fişlerini tasnif ederek vilâyet merkez derleme heyetine göndermek,

c — Kazada ötedenberi dil işlerine çalışanları veya çalışmak istiyenleri derleme işlerine bağlamak ve topladıkları sözlerin fişlerini vilâyet merkez heyetine göndermektir.

Madde 9 — Derleme ocaklarının vazifeleri:

a — Bağlı oldukları derleme şubesinden veya vilâyet merkez derleme heyetinden alacakları talimata göre çalışmak,

b — Ocakta çalışanlar arasında işleri bölmek,

c — Derleyicilerin topladıkları sözlerin fişini tasnif ederek bağlı oldukları derleme şubesine göndermek. (Vilâyet merkezine bağlı ocaklar fişlerini doğruca vilâyet merkezi derleme heyetine gönderirler.)

d — Dil işlerinde çalışanlar veya çalışmak istiyenleri bulup derleme işine bağlamaktır.

Madde 10 — Ocaklarda çalışanların vazifesi derleme işini bir meslek ve millet işi sayarak gönderilen talimatlara göre canla başla çalışmak derlediği sözlerin fişlerini ocak reisine vermektir.

Madde 11 — Vilâyet merkez derleme heyeti T. D. T. C. U. merkezi ile doğrudan doğruya temasta bulunarak alacağı talimata göre çalışır ve her hafta görülen işlerin hulâsasını vekâlete raporla bildirir.

Madde 12 — Vekâlet umumî müfettişleri uğradıkları yerlerin söz derleme faaliyeti hakkında vekâlete muntazam malûmat vereceklerdir.

Madde 13 — İlk tedrisat müfettişleri ilk mekteplerdeki ocakların derleme işlerinin yolunda gidip gitmediğini tetkik ederek vilâyet merkez derleme heyetine bildireceklerdir.

Madde 14 — İlk tedrisat müfettişleri muallimi bulunmıyan köylere mıntakalarındaki aşiretlerin bulundukları yerlere giderek T. D. T. C.ne bildirecek esaslara göre söz derliyecekler ve derlediklerini vilâyet merkez heyetine göndereceklerdir.

Madde 15 — Vilâyet merkez derleme heyetleri derleme işinde en çok gayret gösteren memurların isimlerini hizmet derecelerine göre mükâfat görmek üzere mensup oldukları vekâletlere bildireceklerdir.

Madde 16 — Bu talimatnamenin icrasına İcra vekilleri heyeti memurdur.

Ankara'nın en büyük
Kıtap, gazete ve
Kırtasiye mağazası
AKBA
Kitap evi ve kırtasiyecilik
Anafartalar caddesi
Telefon - 3377
Her lisanda gazete
mecmua ve kitap
Her nevi kırtasiye eşyası
ve mektep levazımı
Her türlü Fotoğraf
levazımı - makineler
ve amatör işleri
—
Etem Pertev ıtriyatı
Kütahya çinileri

1 LIRAYA

Yüzü ile kuş tüyü yastık

Istanbulda Çakmakçılar, Sandalyacılarda kuş tüyü fabrikasında kuş tüyünün kilosu 100 kuruş yüzü ile yorgan 12, şilte 12 liradır. Kuş tüyünden salon yastıkları ve kuş tüyü kumaşı bulunur. Ankarada satış mağazası : **Saltı Franko**

Telefon : 23027

Deniz Levazım Satınalma Komisyonundan :

800 Kilo beyaz peynir 26-11-932- T. Cumartesi günü saat 13,5 da
21 Kalem dişci malzemesi 26-11-932 T. Cumartesi günü saat 14,5da
28 „ „ „ 26-11-932 T. Cumartesi günü saat 15,5da

Yukarıda yazılı üç kalem erzak ve malzemenin hizalarındaki tarihlerinde pazarlıkla ihaleleri icra kılınacağından vermek isteyenlerin mezkûr gün ve saatlerde Kasımpaşada Deniz Levazım Satınalma komisyonuna müracaatları. (6175)

TAYYARE YILBAŞI PİYANGOSU

Büyük mükâfat 1.000.000 Liradır
Büyük ikramiye 500.000 Liradır

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır. Taliinizi deneyiniz!. Acele ediniz ..

Mühim ilân

Dünyanın en mükemmel lâstikleri olan meşhur "TRAPEZ„ marka erkeklere mahsus RUS-ISVEÇ lâstikleri gümrükten çıkarılmış,

1908 R.G.A. TRAPEZ

ve yalnız bir hafta için reklâm fiatı olarak çifti **275 kuruşa**

Mağazalarımızda mevkii furuhta vazedilmiştir.

istifadeye koşunuz !
"ATLAS„ kundura mağazaları
Galata; Tünel sokağı No. 6 Beyoğlu Istiklâl caddesi No. 337

Istanbul ikinci icra Memurluğundan : Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer yazıhane eşyası, yazı makinası vesaire 29-11-932 tarihine müsadif Salı günü saat 10 dan itibaren Galatada eski gümrük sokağında Evangeliya hanında 7, 8, 9 numarada açık arttırma ile satılacağından talip olanların yevmü mezkûrda 932-2751 dosya numarasını hamilen mahallinde hazır bulunacak memura müracaatları lüzumu ilân olunur. (5558)

TELEFUNKEN 343

Dinlemek istediğinizi ona gösteriniz

Işıklı Otomatik ıskala üzerinde göstereceğiniz her istasyonu mükemmel olarak işitebilirsiniz. Tek bir duğmeyi çevirmekle bütün avrupa istasyonlarının temiz bir seda ile ve bir birlerine karışmadan önünüzde resmigeçit yaptıklarına şahit olacaksınız.

TELEFUNKEN

BOURLA BİRADERLER ve Ssı ve SATİE MAĞAZALARI

Para Sahiplerine:

Bankalardan Daha Müsait Şeraitle Paralarınızı işletiniz. En kıymetli emlâk mukabilinde "İŞ YURDU"

o/o 15 faiz ve komisyon temin eder. Bahçekapı Anadolu Han No. 26 - 27 Tel. 23968

Doktorlar

Doktor
Ara Nişanyan
Muayenehanesini Beyoğlunda Tokatliyan oteli yanında Mektep sokağında 35 numarada yeniden küşat etmiştir.
Hastalarını her gün sabahtan akşama kadar kabul eder.
Telefon: 40843

Diş doktoru
Arşak Sürenyan
Beyoğlu Istiklâl caddesi numara 303 Mısır apartımanı. Müracaat: Cuma pazardan maada her gün 9 — 13 ve 15 — 17 ye kadar. Telefon 40424

Doktor
Cavat N. Zekâi
Sinir mütehassısı
Cuma ve pazardan maada günlerde saat 3 ten 6 ya kadar hasta kabul olunur.
Muayenehanesini Babıâli karşısında Ankara caddesi No. 47 ye tevsian naklet - mıştır. Telefon muayene: 23469,
İkametgâh: 60740

Doktor
Emin Şükrü
Dahili hastalıklar mütehassısı
Istanbul Sultanmahmut türbesi, Babıâli caddesi, No. 10. Telefon muayenehane: 22622 — Telefon ev: 4.3125
"Her gün öğleden sonra saat 14—18„

üroloğ - Operatör doktor
Fuat Hamit
Böbrek, mesane ve idrar yolu hastalıkları mütehassısı
Muayenehane: Türbe, Mahmudiye caddesi. No. 10. Telefon 22622

Operatör - ürolog doktor
Mehmet Ali
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı Eminönü (Sabık Karakaş) hanına nakletmiştir. Cumadan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Doktor
Mehmet Akif
Ebe ve kadın hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu İstiklâl caddesi Rus sefareti yanında No. 451: Tel B. O. 2005
Her gün öğleden sonra

Devlet Demiryolları ilânları

120 Ton petrol, 10 ton piz gaz, 10 ton benzin, 400 ton rezidü ve 50 ton sürşoför yağının kapalı zarfla münakasası 7 Birinci Kânun 932 Çarşamba güuü saat 14,30 da idare binasında yapılacaktır. Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6045)

1225 adet bandajın kapalı zarfla münakasası 29 Birinci Kânun 932 perşembe günü saat 15 te idare binasında yapılacaktır.
Fazla tafsilât Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (6006)

Haydarpaşa vapur iskelesinde bnlunan satış köşkü bir sene müddetle ve alenî müzayede ile kiralanacaktır.
Müzayede 30-11-932 tarihine müsadif çarşamba günü saat 15te yapılacaktır.
Bu hususta fazla malûmat almak istiyenler Haydarpaşa Gar müdürlüğüne müracaatla buna müteallik şartnamelere 15 kuruşluk pul yapıştırıp imza etmeleri ve 400 lira teminat akçasile müzayede gününde Haydarpaşa işletme müfettişliğinde hazır bulunmaları ilân olunur. (6161)

Büyük Tayyare Piyangosu

Bu keşidede büyük ikramiye
50.000 *Liradır*

Piyango şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

Fırsatı Kaçırmayınız

iştirâk Ediniz ...

Sihhat ve içtimaî muavenet vekâleti

Hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğünden:

Çanakkale sahil sıhhiye merkezi binasına yaptırılacak kaloriferin alenî münakasası Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında istanbul limanı sahil sıhhiye merkezinde müteşekkil komisyonda 5 Kânunuevvel 932 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 te icra edilecektir. Taliplerin şartnamelerini görmek üzere Ankarada Hudut ve sahiller sıhhat umum müdürlüğü ayniyat muhasipliği ile Çanakkale sahil sıhhiye merkezine ve istanbulda mezkûr merkez levazım memurluğuna müracaatları. (5977)

Istanbul dördüncü icra memurluğundan: Temamına iki bin seksen lira kıymet taktir edilen Bostancıda Başıbüyük kariyesinin kılavuz çayırı mevkiinde 25,117, 8,8 numaralı kayden maa bağ köşk ve bahçenin mülk ve ebniye ve eşcarı ile zemini ve bir kıt'a tarla elyevm ecm'an yirmi beş dönüm iki evlek sekiz yüz arşın terbiinde ziraate elverişli tarla ile maa müştemilât beş odalı köşkün bulunduğu meyve ağaçlarile müzeyyen bahçe ve içi taşla örülü maa tulumba bostan kuyusu ve tamire mühtaç havuzu havi etrafı kısmen dikenli tel ile mahfuz işbu gayri menkulun temamı açık artırmaya vaz edilmiş olup 15-12-932 tarihinde şartnamesi divanhaneye talik edilerek 31-12-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 den 16 ya kadar Istanbul dördüncü icra dairesinde açık artırma suretile satılacaktır. Artırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk pey akçesi alınır, müterakim vergi belediye vakıkf icaresi müşteriye aittir. 929 tarihli icra ve iflâs kanununun 119 uncu maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılar ile diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususiyle faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün içinde evrakı müsbitelerile bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu maddeyi kanuniye ahkâmına göre tevfiki hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak istiyenlerin 930-521 dosya numarasiyle memuriyetimize müracaatları ilân olunur. (5567)

Istanbul ikinci icra mumurluğundan: Bir borçtan dolayı mahcuz ve paraya çevrilmesi mukarrer hane eşyası 30-11-932 tarihine müsadif Çarşamba günü saat 1 den itibaren Beyazıtta Camcı Ali mahallesinde Yazıcı sokağında 2 No. lı hane önünde ikinci açık arttırma ile satılacağından talip olanların yevmü mezkûrda 932-3004 dosya numarasını hamilen mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur. (5570)

Zayi

4650 numaralı araba plakamı kaybettim. Hükmü yoktur. Unkapanında Pepaz zade camişerif sokak bila numarada Timur Celil

VAKIT

Günedelik, Siyasi Gazete
Istanbul Ankara Caddesi, VAKIT yurdu

Telefon Numaraları
Yazı işleri telefonu: 24379
İdare telefonu : 24370

Telgraf adresi: İstanbul — VAKIT
Posta kutusu No. 46

Abone bedelleri :

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
6 aylık	750 „	1450 „
3 aylık	400 „	800 „
1 aylık	150 „	300 „

İlân ücretleri :
Resmi ilânların bir satırı 10 Kuruş
Ticari ilânların bir satırı 12,5 „
Ticari ilânların bir santimi 25 „

Küçük ilânlar :
Bir defası 30 iki defası 50 üç defası 65 dört defası 75 ve on defası 100 kuruştur üç aylık ilân verenlerin bir defası meccanendir. Dört satırı geçen ilânların fazla satırları beş kuruştan hesap edilir.

VAKIT MATBAASI — ISTANBUL
SAHİBİ: MEHMET ASIM
Umumi Neşriyat Müdürü: FİKRET ADİL